БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 18 (6693)
25 ЯНВАРЬ 1947 йил
ШАНБА
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА

ТОШКЕНТ ШАҲАР СТАЛИН САЙЛОВ ОКРУГИДА. — **Мақсуда Хўжаева.** — Ўртоқ Сталин учун овоз бериш — катта шараф (1-нчи бет).

Р. С. Землячка тобути ёнида (1-нчи бет).

Сайловчилар ўз номзодлари блан учрашмоқдалар (1-нчи бет).

Коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари (2-нчи бет).

Х. Ёдгоров, Т. Шадилов. — Юртимизнинг оташин ватанпарвари (2-нчи бет).

П. Кобелев. — Осоавиахимнинг йигирма йиллиги (2-нчи бет).

В. И. Ленин асарлари 154 миллион нусха нашр қилинди (2-нчи бет).

МТС РЕМОНТ УСТАХОНАЛАРИДА БОЛЬШЕВИКЧА ТАРТИБ ЎРНАТАЙЛИК. Барча трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари сайлов кунигача ремонтдан чиқарилсин! (3-нчи бет).

Чет элларда В. И. Ленин хотирасига бағишланган йиғилишлар (4-нчи бет).

Колхозларда йиллик ҳисобот йиғилишларини уюшқоқлик блан ўтказайлик

Ўзбекистон колхозлари 1946 қишлоқ хўжалик йилини муваффақият блан тугалладилар. Республикамизда пахта, ғалла ва бошқа экинлардан мўл ҳосил олиниб, давлат планлари ошириб бажарилди. Бу эса колхозларимизнинг давлатли бўлиб, ташкилий-хўжалик томондан мустаҳкамланишига ва колхозчиларимизнинг яна ҳам давлатли ва маданиятли бўлишлари учун мустаҳкам замин яратиб берди.

Ҳозир колхозларимиз ўтган йилда қилинган ишларни якунлаб, 1947 йил вазифаларини бажаришга киришдилар. Бу ишда колхозларда ўтказиладиган йиллик ҳисобот йиғилишлари катта аҳамиятга эгадир. Бу йиғилишларда қишлоқ хўжалик артелининг хўжайини бўлган колхозчилар правления раиси ва тафтиш комиссиясининг ҳисоботини эшитиб, унинг иш фаолиятига баҳо берадилар, йил давомида юз берган камчиликларни очиб ташлаб, уларни тугатиш йўлларини белгилайдилар.

Ҳисобот йиғилиши — колхоз ҳаётида жуда муҳим воқиадир. Бу йиғилишнинг вазифаси қуруқ факт ва рақамларни санаб ўтишгина эмас, балки қишлоқ хўжалик артели Сталинча уставининг колхозда қандай амалга оширилганлигини синчиклаб кўриб чиқишдан иборатдир.

Маҳаллий партия, совет ташкилотларининг ҳозирги кундаги энг муҳим вазифаларидан бири — катта сиёсий хўжалик аҳамиятига эга бўлган ҳисобот йиғилишларини ўтказишга бевосита бошчилик қилишдан иборатдир. Э'тироф этиш керакки, ўтган йиллари ҳисобот йиғилишларига аҳамиятсиз қаралиб, бу муҳим ишни район ер бўлимларининг ходимларигагина ташлаб қўйилар эди. Ҳисобот йиғилишлари партия ва ҳукумат кўрсатганидек, Уставга бутунлай мувофиқ суратда ўтказилмади. Колхоз раислари ва тафтиш комиссияларининг ҳисобот докладлари юзаки муҳокама қилинди. Ҳисоботнинг қанчалик тўғри тузилганлиги дастлаб пухта текширилмади. Колхозларда юз берган камчиликлар тўла очиб ташланмади. Шунинг натижасида кўп колхозларда Сталинча уставни бузиш ҳоллари юз берди. колхозчиларнинг меҳнатларига ҳақ тўлаш юзасидан жиддий хатоларга йўл қўйилди.

Ўтган йили кўпгина колхозларнинг мол-мулкини қонунсиз сарфлаш ҳоллари юз берди. Айрим колхоз раҳбарлари жамоат маблағини «қора касса» орқали сарфлаш йўли блан талон-тарож қилдилар. Фарғона районидаги Куйбишев номли колхознинг 2 миллион 700 минг сўм пули банкага кирмасдан қора касса орқали сарфланган. Шунинг натижасида меҳнат кунига 30 сўм ўрнига 14 сўм тақсимланган ва бу пул ҳам колхозчиларнинг қўлига тегмаган.

Бунга сабаб шуки, колхоз тафтиш комиссиялари правлениянинг ишини ўз вақтида текшириб турмайдилар. Тошкент область Калинин районидаги 31 колхоздан 1946 йил мобайнида фақат 6 тасида, Тошлоқ районидаги 36 колхоздан 21 тасида атиги бир марта текшириш ўтказилган. Фарғона область Охунбобоев районидаги Ленин номли колхозда эса колхоз тузилгандан буён текшириш бўлмаган.

Қишлоқ хўжалик артели уставига мувофиқ колхозчилар умумий йиғилиши правления состави ва колхоз раисининг ишини қаноатлантирсиз топар экан, уни ҳамма вақт қайтадан сайлашга ҳақли. Аммо, илгариги йиллари кўпгина колхозларнинг ҳисобот йиғилишларида колхоз демократиясининг бу принципи қўпол равишда бузилиб келди. Айниқса бундай аҳвол Орджоникидзе ва Тошкент қишлоқ районларида кўплаб юз берди. Орджоникидзе районида 18 колхоз раиси колхозчи бўлмай, район раҳбар ташкилотларининг кўрсатмаси блан тайинланган ўқитувчи ва хизматчилардир. Республикамизнинг бошқа районларида ҳам колхозчиларнинг хоҳишидан ташқари правления раҳбарлигига буйруқ орқали тайинланган шундай тасодифий кишилар бор.

Ҳозир республикамизнинг колхозларида йиллик ҳисобот йиғилишлари ўтаётир. Партия ва ҳукуматнинг қарорига мувофиқ ҳисобот йиғилишлари 15 февральгача тамомланиши керак. Ҳисобот йиғилишлари шундай ўтиши керакки, унда колхоз демократияси чинакам ҳукмрон бўлсин. Ҳисоботни эшитган ҳарбир колхозчи Сталинча устав берган ҳуқуқ асосида ўз колхози ва унинг раҳбарлик состави тўғрисида фикрларини очиқ ва тўла айта олсин. Ҳисобот йиғилишлари ҳамма колхозчиларни эришган ютуқларни мустаҳкамлаш ва янги ғалабаларни қўлга киритишга сафарбар қилиш асосида ўтказилсин.

Йиллик ҳисоботда ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва ВКП(б) Марказий Комитетининг «Колхозларда қишлоқ хўжалик артели уставини бузишга барҳам бериш чоралари тўғрисида» деб 1946 йил 19 сентябрьда чиқарган қарорининг колхозларда қандай бажарилганлигига алоҳида э'тибор бериш керак.

Жамоат мулкига зарар етказадиган ҳар қандай уринишларга қат'ий зарба бериб, колхознинг мол-мулкини қонунсиз сарфлаш ва талон-тарож қилинишдан сақлаш чораларини кўриш зарур. Партия ва ҳукуматнинг мазкур қарорига мувофиқ колхозларнинг дебитор, кридитор қарзлари ва растратлар албатта ундирилиши зарур. Қонунсиз берилган томорқалар, айрим кишилар ва ташкилотлар томонидан талон-тарож қилинган ерларни колхоз фондига қайтариш ва улдан чиққан ҳосилни эса колхоз даромадига қўшиш лозим. Шу блан бирга колхознинг мол-мулки, қишлоқ-хўжалик асбоблари ва бошқа аш'ёларининг қандай ҳисобга олинганлигини пухта текшириш зарур.

Ҳисобот йиғилиши колхознинг ишлаб чиқариш ва хўжалик томонини кўриб чиқиш блан бирга, колхозчиларнинг йил давомида қандай меҳнат қилганликларини ҳам қайд қилиб ўтади. Ҳарбир колхозчининг белгиланган меҳнат минимумини қандай бажарганлиги кенг муҳокама қилинади, бу чора колхозчилар ўртасида давлат — меҳнат интизомининг мустаҳкамланишини та'мин этади. Колхозда ма'мурий-хўжалик идора ходимларининг ўринсиз меҳнат куни олишларига йўл қўймаслик зарур.

Мана бу вазифалар маҳаллий партия, совет ташкилотларидан колхозларда ҳисобот йиғилишларини партия ва ҳукумат қарори асосида, қишлоқ-хўжалик артели сталинча уствига мувофиқ ўтказилишига бевосита раҳбарлик қилишни талаб этади. Колхоз партия ташкилотлари правления томонидан йиллик ҳисоботни қандай тузилганлигини партия мажлисларида муҳокама қилиб йўл қўйилган хатоларни дарҳол тузатиш чорасини кўриши керак.

Колхозларнинг бу йилги ҳисобот йиғилиши ЎзССР Олий Совети сайловларига қизғин тайёрлик кўрилаётган бир пайтда ўтаётир. Халқимиз коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодларини якдиллик блан қувватламоқда. Сайловга тайёрлик муносабати блан халқимизнинг ма'навий-сиёсий бирлиги ва фаолияти тобора ошмоқда. Партия ташкилотлари айниқса қишлоқдаги коммунистлар колхозчилар оммасининг ана шу фаолиятига бошчилик қилиб, йиллик ҳисоботни ЎзССР Олий Совети сайловларига ва Сталинча тўртинчи бешйилликнинг иккинчи йил кўкламига тайёргарлик блан боғлаб олиб боришда колхоз активларига ҳар тарафлама ёрдам беришлари керак.

Колхозларда ҳисобот йиғилишларини зўр уюшқоқлик блан пухта ўтказайлик.

ЎЗБЕКИСТОНДА ТРАКТОРЛАР РЕМОНТИНИНГ БОРИШИ

Республикамизда тракторлар ремонтининг бориши январь ойининг биринчи ярмида ҳам партия ва ҳукумат топшириғининг мутлақо қониқарсиз бажарилаётганини кўрсатади. Техника экинлари министрлигига қарашли МТС ларда тракторларни ремонт қилиш юзасидан белгиланган 15 кунлик график 81,8 процент бажарилди.

Тракторлар ремонтида кейинги бешкунликда ҳам ўзгариш бўлмади. 20 январьга берилган ма'лумотга кўра, Техника экинлари министрлигига қарашли МТСларда тракторларни ремонт қилиш плани (катта ва кичик ремонт бўйича) 44,1 процент, ер ишлари министрлигига қарашли МТСларда 42,5 процент бажарилган. Бешкунлик ўсиш техника экинлари министрлиги бўйича атиги 3,7 процент, ер ишлари министрлиги бўйича 5,4 процентни ташкил қилади.

Айрим областьларни олиб қараганда аҳвол тағин ҳам ёмонроқ. Масалан, Фарғона областида техника экинлари министрлигига қарашли МТСларда ремонт плани 44,8 процент, Наманган областида 38,8 процент, Бухоро областида 39,5 процент, Самарқанд областида 44,4 процент, Қорақалпоғистон АССРда эса 42,2 процент бажарилган. Ер ишлари министрлигига қарашли Самарқанд областидаги МТСлар ремонт планини атиги 25,5 процент бажарганлар, халос.

Баҳорги ер ҳайдаш ишларини бошлаб юборишга саноқли кунлар қолди. Аммо, тракторлар ремонтидаги бу қолоқлик кўклам экиш ишларини ўз вақтида муваффақиятли ўтказишни хавф остида қолдиради. Маҳаллий партия, совет ташкилотлари, техника экинлари ва Ер ишлари министрлигининг жойлардаги органлари, айниқса МТС ходимлари тракторларни дала ишларига ўз вақтида тайёрлаш учун ремонт сур'атини ҳар тарафлама жадаллаштириш чорасини кўришлари керак. Шунингдек мотор — ремонт заводлари машина трактор устахоналари ва саноат корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари трактор моторларини ремонт қилиш ва запас қисмлар тайёрлаб бериш юзасидан партия ва ҳукумат топшириқларини сўзсиз бажариб, ўз бурчларини тўла адо этишлари зарур.

Партия ташкилотларининг ҳозирги кундаги энг муҳим вазифаси — тракторчилар ремонт ишчилари ўртасида сайлов олди социалистик мусобақани қизитиб, ЎзССР Олий Советига сайлов куни — 16 февральгача барча трактор ва қишлоқ хўжалик машина асбобларини тўла ремонтдан чиқариш ба кўкламни большевикча тайёрлик блан кутиб олишдан иборатдир.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СТАЛИН САЙЛОВ ОКРУГИДА

ЎРТОҚ СТАЛИН УЧУН ОВОЗ БЕРИШ КАТТА ШАРАФ

Ўртоқ Сталиннинг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига биринчи номзод қилиб кўрсатилиши муносабати блан бошланиб кетган умумхалқ шодиёнасининг иштирокчиси бўлиш катта шарафдир. Ўртоқ Сталин бизнинг округимизда ўз номзодини овозга қўйиш учун розилик берди. Округ агитаторларининг вазифалари буюк ва шарафлидир.

Агитпунктнинг иш бошлаганига бир ой бўлди, шу вақт ичида сайлов участкаси оммавий-сиёсий ишларнинг марказига айланди. Кечқурунлари бу ерга юзлаб сайловчилар—ишчилар, инженерлар, хизматчилар, студентлар, уй иши блан банд бўлган хотин-қизлар тўпланадилар. Улар совет конституцияси тўғрисида, бу конституциянинг ижодчиси Иосиф Виссарионович Сталин ҳақида, Совет Иттифоқидаги халқларнинг биродарлиги тўғрисида лекциялар тинглайдилар.

Агитатор А. Алимов, А. Краснобаев, Г. Иоффез ва бошқа ўртоқлар доклад ва лекцияларнинг охирида сайловчиларни қизиқтирган саволларга жавоб берадилар. Институт клубида лекциялардан кейин совет кинофильмлари кўрсатилади. Владимир Ильич Ленин ва Иосиф Виссарионович Сталиннинг ҳаёти ҳақидаги, айниқса «Қасам» кино фильми сайловчиларнинг қизғин олқишига сазовор бўлди.

«Қасам» фильмини кўргандан кейин, ёш тўқувчи Ойгул Жонишаева шундай деди:

— Бу фильм ҳаётни тўғри кўрсатиб берган. Мен 18 га тўлдим, қозоқ халқининг ўтмишдаги оғир ҳаётини кўрмаганман. Илгари кўчманчи бўлган ота-оналаримнинг ҳикояларидан ўтмиш ҳаётимиз жуда оғир бўлганини биламан. Совет ҳокимияти меҳнаткашларни кулфатлардан озод қилди, бизлар ўқиш ва меҳнат қилиш ҳуқуқига эгамиз. Мен стахановчи тўқувчи бўлиб етишдим. Ўртоқ Сталин туфайли бахтли ҳаёт кечирмоқдамиз. Шунинг учун ҳам, мен яқинда бўладиган сайловда ўз овозимни ёшларнинг қадрдон дўсти, отаси ва устози ўртоқ Сталинга бераман!

Агитпунктда сайлов кампаниясининг охиригача қилинадиган ишларнинг плани бор. Планда кўрсатилишича, «Ўртоқ И. В. Сталин—партиямиз ва совет давлатининг йўлбошчиси ва ташкилотчиси», «Сталин—замонамизнинг буюк саркардаси», «Бешйиллик план ҳақида суҳбат» ва бошқа мавзу'ларда доклад ва лекциялар ўқилади. Интеллигентларнинг, кекса сайловчиларнинг ва хотин-қизларнинг йиғилишларини ўтказиш мўлжалланади.

Агитпунктнинг активи бор. 84 агитатор сайловчиларнинг уйларига бориб шу кунгача 400 дан ортиқ суҳбат ўтказдилар. Улар овоз бериш техникасини тушинтирдилар, сайловчиларни ўртоқ Сталиннинг таржимаи ҳоли блан таништирадилар, газеталар ўқиб берадилар. Сталин стипендиясини олучи ўртоқ Раҳимов, студентлардан Осипова, Сафаров ва бошқалар агитация ишларини яхши олиб бормоқдалар.

Округимизнинг сайловчилари 16 февральда сайлов қутилари ёнига бир кишидек бўлиб борадилар ва бутун ўзбек халқининг биринчи номзоди Иосиф Виссарионович Сталин учун қувона-қувона овоз берадилар.

Мақсуда ХЎЖАЕВА.

Тошкент шаҳар, Сталин сайлов округидаги 5-нчи агитпунктнинг мудири.

93-нчи САЙЛОВ ОКРУГИДА

Фарғона ёғ заводининг биноси деворига: «93-нчи сайлов округи» деб ёзиб қўйилган. Ҳозир бу ерда эртаю—кеч сайловга қизғин тайёргарлик кетмоқда. сайлов округи жойлашган ёғ заводининг тарихи қисқа, аммо мазмунга бойдир.

10-нчи сонли ёғ завод—Сталинча бешйилликларнинг мевасидир. Йил сайин завод корпуслари кенгайиб, ишлаб чиқариш жараёни такомиллашмоқда.

Уруш анча қийинчиликлар туғдирди. Аммо, совет ватанпарварлари бу қийинчиликларни бартараф қилмоқ учун курашдилар. Завод цехларида стахановчилик ҳаракати кучайди. Завод коллективи илгари бошқа шаҳарлардан келтириладиган нарсаларни ўзлари ишлай бошладилар. Янги совун цехи қурилди, қотирилган ёғ тайёрлай бошланди.

Уруш ғалабамиз блан тугаллангандан кейин завод янада кўпроқ маҳсулот бера бошлади. 1946 йил плани 1945 йил планидан анча ошиқ бўлишига қарамай 5 декабрьга — Сталин Конституцияси кунига ортиғи блан бажарилди. Завод илғорларининг фамилиялари ҳурмат тахтасига ёзиб қўйилган. Ҳайриддинова, прессчи Собир Мирзаев, Усмон Қурбонов, линтерчи Анна Матьвеевна ва Анна Шумилова, темирчи Яков Горячев, Ватан уруши қаҳрамонлари Димитрий Гуляй ва Григорий Торопинлар ЎзССР Олий Советига тайёргалик кунларида 3 нормадан ишламоқдалар.

Шу кунларда завод ишчиларининг ярмидан кўпи янги биноларда турмоқда. Бу биноларда водопровод ва электр бор. Ишчилар шаҳарчасида 400 киши сиғадиган клуб, ёзги ва қишки кинотеатр, мактаб ва поликлиника очилган. Яқинда радиоузел ҳам ишлай бошлайди.

Завод ишчилари сайлов кунини янги муваффақиятлар блан кутиб олиш учун курашмоқдалар.

М. ВЛАДИМИРОВ.

Р. С. Землячка тобути ёнида

Москва меҳнаткашлари 23 январьда Ленин-Сталин партиясининг кекса арбоби, меҳнаткашлар иши учун ҳормай-толмай фидокорона курашган Розалия Самойловна Землячка блан видо'лашдилар.

Союзлар Уйининг Колонна зали мотам ичида. Бу ерга эрталабданоқ марҳумнинг жасади солинган тобут қўйилган. Мармар устунлар қора алвонлар блан қопланган.

Марҳумнинг тобути қўйилган супача гулдасталар блан ўраб олинган. Тобутнинг атрофига ВКП(б) Марказий Комитетидан, СССР Министрлар Советидан, РСФСР Министрлар Совети, СССР Олий Совети, ВКП(б) Москва область ва шаҳар комитетлари, ВЛКСМ Марказий Комитети, ВЦСПС президиуми, Меҳнаткашлар депутатлари Москва Совети, Партия Контроль Комиссияси, жуда кўп партия, жамоат ташкилотларидан, меҳнаткашлар коллективлари, марҳумнинг дўстлари, сафдошлари ва қариндошларидан гулдасталар қўйилган.

Эрталаб соат 11 да Колонна залининг эшиклари очилади. Мингларча москвалилар ўртоқ Землячка блан сўнгги марта хайрлашиб, тобут ёнидан ўтадилар. Партия ташкилотлари, заводлар, министрликлар, институтлар ва илмий-текшириш муассасаларининг делегациялари, Совет Армиясининг жангчилари ва офицерлари ўтмоқдалар.

Марҳумни дафн этиш учун тузилган ҳукумат комиссиясининг а'золари Г. М. Попов, М. Ф. Шкирятов, А. Ф. Горкин, Г. Ф. Александров, И. Т. Тевосян, М. В. Саричева ўртоқлар фахрий қоровулда турадилар.

Меҳнаткашлар делегациялари Колонна залига тўхтовсиз келиб турибдилар. Пойтахтнинг Ленин, Дзержинский, Бауман, Куйбишев, Красногвардейск ва бошқа районларидаги партия ташкилотлари, фабрика ва заводларнинг вакиллари фахрий қоровулда турадилар.

Залга бир гуруҳ кекса большевиклар кириб келадилар. Улар гулдаста келтириб қўйдилар. Гулдастада: «Кекса большевиклардан бири, 1896 йилдан буён ВКП(б) а'зоси Розалия Самойловна Землячкага» деб ёзилган.

Петербург ва Москвада Розалия Самойловна блан биргаликда кўп йиллар мобайнида большевикча яширин иш олиб борган унинг энг яқин ўртоқлари большевиклар партиясининг кекса арбоби блан видо'лашадилар.

Музиканинг мотам садолари ғамгинлик блан янграйди. Р. С. Землячка блан бирга учрашган ва унинг блан бирга ишлаган кишилар, тинчлик ва уруш йилларида унинг ҳормай-толмай қилган ишининг гувоҳи бўлган кишилар чуқур қайғи блан тобут ёнидан ўтадилар.

Марҳум блан сўнгги марта видо'лашиш учун партия, давлат арбоблари, Москва шаҳар партия ва совет активларининг вакиллари келадилар. Тобут ёнида фахрий қоровулда Оника, Митерев, Большаков, Акопов, Зверев, Горшенин, Сергейчук, Парфёнов, Фадеев ўртоқлар турадилар. Большевиклар партиясининг содоқатли қизи блан видо'лашиш учун совет фанининг арбоблари келдилар. Академиклардан Бруевич, Бардин, Семенов, Штернлар залга кирадилар. Улар СССР Фанлар академияси номидан гулдаста қўйдилар ва фахрий қоровулда турадилар.

Янги гулдасталар киритилади: СССР Министрлар Совети ҳузуридаги сан'ат ишлари комитети, ўртоқ Землячка ишлаган Замоскворецк районидаги меҳнаткашлар, Антифашист совет хотин-қизлари комитети, СССР Авиация саноати ходимлари, Қора металлургия министрлиги ва бошқа ташкилотлар номидан гулдасталар қўйилади.

Кундуз куни тобут ёнида А. А. Кузнецов, Н. С. Патоличев, М. Ф. Шкирятов, Г. Ф. Александров, Б. Н. Черноусов, Я. Е. Чадаев ўртоқлар фахрий қоровулда турдилар.

Заводлар, фабрикалар, министрликлар, партия ва совет ташкилотларининг вакиллари, йигит ва қизлар, ёш коммунистлар, комсомоллар тобут ёнидан кетма-кет ўтмоқдалар. Улар кучли иродали, халқ блан маҳкам боғланган, соф қалбли большевик Розалия Самойловнани яхши билар эдилар. Ўртоқ Землячканинг ҳаёти ёш совет авлоди учун Ленин-Сталин партияси ғоялари, совет халқининг манфаатлари учун фидокорона хизмат қилиш намунасидир.

Соат 11 да Колонна залига кириш тўхтатилади. Тобут ёнида сўнгги фахрий қоровул алмашинади. А. А. Андреев, Л. М. Каганович, Н. М. Шверник, Г. М. Попов, М. Ф. Шкирятов, А. Ф. Горкин ва И. Т. Тевосян ўртоқлар фахрий қоровулда турадилар.

Видо'лашишнинг сўнгги минутлари. Залда дафн маросимини ташкил қилучи ҳукумат комиссиясининг а'золари, партия ва давлат арбоблари, министрлар, марҳумнинг қариндошлари қоладилар.

Кеча марҳумнинг жасади куйдирилди. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

АКАДЕМИК Н. Д. СТРАЖЕСКОГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Фанлар академияси ва Украина ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий а'зоси Николай Дмитриевич **Стражеско** совет медицинасини ривожлантириш йўлида, хусусан ички патология соҳасида қилган катта илмий ишлари ва медицина ходимларини тайёрлаш борасида қилган самарали хизматлари учун 70 ёшга тўлиши муносабати блан унга **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилсин ва **Ленин ордени** ҳамда **«Ўроқ ва болға»** олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ШВЕРНИК.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари А. ГОРКИН.

Москва, Кремль
1947 йил 23 январь.

Сайловчилар ўз номзодлари блан учрашмоқдалар

СТАХАНОВЧИ КУНЧИ

Микоян номли маҳалладаги 5-нчи агитпункт жойлашган клуб биноси байрамлардагидек гўзал қилиб безатилган. Маҳалла аҳолиси клубни ясатиш учун бисотларидаги энг қимматли буюмларни— ипак гилам, сўзана, палакларни олиб чиққанлар. Деворлардаги палаклар устига партия ва ҳукумат раҳбарларининг портретлари, 19-нчи Молотов сайлов округида депутатликка номзод қилиб рўйхатга олинган ўртоқ Мирза Шамсиевнинг сурати ва таржимаи ҳоли ёзилган плакатлар ўрнатилган.

3-нчи сайлов участкасидаги сайловчилар бугун ўз номзодлари блан учрашишга тўпланганлар. Йиғилишни 19-нчи Молотов сайлов округининг ишончли вакили ўртоқ Исҳоқов очади. 3-нчи участканинг ишончли вакили ўртоқ Абдуллаев сайловчиларга ЎзССР Олий Совети депутатлигига шу округда номзод қилиб рўйхатга олинган ўртоқ Шамсиевнинг таржимаи ҳоли ҳақида сўзлаб беради.

— Ўртоқ Шамсиев—дейди у, қарийб 15 йилдан буён Тошкентдаги Сталин номли кўн заводида ишлаб келади. Завод коллективи ўртоқ Шамсиевни сер ғайрат, интизомли, ишлабчиқариш топшириқларини мунтазам суратда ортдириб бажарувчи илғор ишчи сифатида ҳурмат қилади. Ўртоқ Шамсиев сталинча бешйилликнинг биринчи йили планини 6 ойда адо этишга муваффақ бўлди. Мен барча сайловчиларни республика Олий Совети депутатлигига муносиб номзод бўлган Шамсиев учун якдиллик блан овоз беришга чақираман.

Сайловчилардан Азизов, Азимов ўртоқлар, шунингдек Сталин район ижроия комитетининг раиси Абдуллаевлар чиқиб сўзлайдилар. Булар ўртоқ Шамсиевнинг фақат корхонадагина эмас, ҳатто маҳалла аҳолиси ўртасида ҳам актив жамоатчи, ободончилик ишларида эса ташкилотчи эканини гапирадилар ва барча сайловчиларни ўртоқ Шамсиев номзоди учун якдиллик блан овоз беришга чақирадилар.

Ўртоқ Шамсиев сўзга чиқиб, сайловчиларнинг ўзига нисбатан билдирган ишончидан беҳад миннатдор эканини ва бу ишончни оқлаш учун куч ва қувватини аямай меҳнат қилажагини сўзлайди.

Йиғилиш охирида сайловчиларга Тошсовет театри артистларининг қатнашиши блан концерт қўйиб берилди.

ЎЗБЕК ХАЛҚИНИНГ МУНОСИБ ҚИЗИ

Тошкентдаги физкультура техникуми биносига 300 дан ортиқ сайловчи тўпланди. Йиғилганлар ЎзССР Олий Совети депутатлигига Тошкент шаҳар Большевик сайлов округида номзод қилиб рўйхатга олинган гўшт комбинатининг стахановчи мастери Умри Усмонова блан учрашдилар.

Округнинг ишончли вакили ўртоқ Аҳмедов депутатликка номзоди кўрсатилган ўртоқ Усмоновага сўз берар экан, сайловчилар ўз номзодларини қизғин қарши оладилар.

— **Сизларнинг шунчалик ҳурматингизга ва ишончингизга** сазовор бўлганим учун,—дейди ўртоқ Усмонова — ўзимда йўқ хурсандман. Бунинг учун аввало мени тарбиялаб камолга етказган совет ҳукумати ва большевиклар партиясидан миннатдор эканимни изҳор қиламан. Ана шунинг учун ҳам мамлакатимизнинг қудратини янада ошириш, халқимизнинг бундан ҳам фаровон ҳаёт кечириш йўлида бор кучим блан хизмат қиламан.

Сайловчилар Усмонованинг бу сўзларини ҳам олқишлар блан қарши оладилар.

«Байналмилал» маҳалладан сайловчи Мусабоева чиқиб сўзлайди:

— Совет хотин-қизлари,—дейди ўртоқ Мусабоева — фақат совет замонасидагина рўёбга чиқдилар. Биз хотин-қизларга шунчалик эркинлик ва ҳуқуқ яратиб берган партиямиздан, меҳрибон Сталинимиздан ҳамма вақт миннатдормиз. Биз севимли номзодимиз Умри Усмонованй республика Олий Советига якдиллик блан депутат қилиб сайлаймиз.

Сўзга чиққан биринчи участканинг ишончли вакили Мавашев ҳамда Загвоздина, Ҳамдамов ўртоқлар ўртоқ Усмонованинг корхонадаги фидокорона меҳнатлари, унинг 1946 йилда икки ярим йиллик нормани адо этиб, комбинат коллективининг ҳурматига сазовор бўлгани ҳақида сўзлайдилар. Нотиқлар ўзбек халқининг муносиб қизи Умри Усмонова номзоди учун якдиллик блан овоз беражакларини айтиб барча сайловчиларни ўртоқ Усмонованинг номзоди учун овоз беришга чақирадилар.

ИШЧАН РАҲБАР

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзоди кўрсатилган Иван Сергеевич Виноградов ўз сайловчилари блан учрашди.

Биринчи бўлиб ишончли вакил, биринчи йигирув — тўқув фабрикасининг бош инженери Ю. Ф. Морин гапирди.

— Ўртоқ Виноградов,—деди ўртоқ Морин, — Ўзининг 27 йиллик фаолияти давомида большевиклар партияси ва совет халқига содиқ эканлигини амалда кўрсатди. У, партия ва ҳукумат томонидан топширилган вазифаларни ҳамма вақт бажариб келди.

Ўртоқ Виноградов раҳбарлик қилган заводнинг коллективи уруш йилларидаёқ Ўзбекистонда тўқимачилик машинасозлиги ишлабчиқаришни ташкил қилиш юзасидан ҳукумат топшириғини бажаришга киришган эди. Уруш тамом бўлганидан бирнеча ой кейин завод коллективи бундай машиналарни кўплаб ишлабчиқаришни ўзлаштиргани ҳақида рапорт берди. Бешйилликнинг биринчи йил плани муваффақиятли адо этилди. Совет Иттифоқининг тўқимачилик саноати Тошкент деган муҳр босилган 35 банкаброш ва 20 ватер олди. Газ блан ишловчи биринчи банкаброш ҳам ишлабчиқарилди.

Участка сайловчиларидан Хатиджа Дермендҗи, Рейах Аметова ва бошқалар Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига Иван Сергеевич Виноградовнинг номзодини якдиллик блан қувватладилар ҳамда мажлисга йиғилган кишиларни ўз овозларини коммунистлар блан партиясизлар блокининг кандидати И. С. Виноградовга беришга чақирдилар.

Шундан кейин, депутатликка номзоди кўрсатилган И. С. Виноградов сўзлади. У, сайловчиларга ташаккур билдирди ҳамда халқ бахт-саодати йўлида бундан кейин ҳам ҳормай-толмай меҳнат қилажагини, сайловчиларнинг наказларини бажаражагини айтди.

Осоавиахимнинг йигирма йиллиги

Совет ватанпарварларининг оммавий-ихтиёрий жамияти бўлган Осоавиахим ўзининг йигирма йиллигини нишонламоқда. Жамият ўз иш давомида мамлакатнинг мудофаасини мустаҳкамлаш йўлида кўп хизмат қилди.

Граждан уруши тамом бўлгандан кейин мамлакатимизда ҳарбий-илмий жамият, ҳаво флоти дўстлари жамияти, химия мудофааси ва бошқа шу каби жамиятларнинг ихтиёрий ячейкалари пайдо бўла бошлади. Бу ихтиёрий жамиятларнинг ташкилотчилари ва тузучилари Фрунзе, Ворошилов ва Будённий ўртоқлар эди. Бу ташкилотлар ўша вақтдаёқ кенг меҳнаткашлар оммаси ўртасида ҳарбий билимларни пропаганда қилиш ва ёйиш соҳасида кўп иш қилдилар.

Бундан йигирма йил илгари, 1927 йил 23 январьда Авиахим жамияти блан Мамлакат мудофаасига ёрдам жамиятининг 1-нчи Бутун Иттифоқ қурултойида ўртоқ К. Е. Ворошилов доклади юзасидан иккала ихтиёрий ташкилотни, я'ни, Мамлакат мудофаасига ёрдам бериш ва Авиахим жамиятларини қўшиб, бирлашган умумий мудофаа ташкилоти — Осоавиахим жамияти тузиш ҳақида қарор қабул қилинган эди. Янги жамиятнинг мақсад ва вазифалари миллионларча совет кишилари учун жуда яқин эди. Шу сабабдан жамият ўз фаолиятининг дастлабки йилларидаёқ кенг меҳнаткашлар оммаси ўртасида катта обрў қозонди. Бирлашган оммавий жамиятнинг тузилиши мудофаа ишини кучайтиришда ва ҳарбий билимларни ёйишда муҳим қадам эди.

Осоавиахим ўз фаолиятининг ҳамма даврларида большевиклар партияси ва совет ҳукуматининг кўрсатмаларига амал қилди. Партия ва ҳукумат оммавий мудофаа жамиятининг ишини мустаҳкамлашга ҳамиша зўр э'тибор бериб келдилар. Жамият ўзи вужудга келган дастлабки кунларданоқ гражданларни ҳарбий ишга ўргата бошлади, отиш спортини ва оммавий-мудофаа ишларининг бошқа турларини пропаганда қилди ҳамда уюштирди. Ҳарбий-техника имтиҳонлари бериш ва мудофаа значоклари учун норма топшириш кенг қўлланилди. Кейинчалик меҳнаткашларни ўз шаҳарларини ва уй-жойларини ҳаво ҳамда химия ҳужумидан мудофаа қилишга ўргатиш иши уюштирилди. Авиамодель тўгараклари, парашют ва планер станциялари ва аэроклублар ёшларни ҳаммани қизиқтирган ҳаво спортига жалб қилди ва совет авиациясининг ривожланишига ёрдам берди. Жамият ўзининг хилма-хил ишини комсомол блан бирга биргалашиб олиб борди. Комсомол — осоавиахимнинг юраги ва жонидир.

Ўртоқ Сталин 1938 йил февраль ойида комсомол а'зоси Ивановга ёзган машҳур хатида бундай деган эди: «Қизил Армиямизни, Қизил Флотимизни, Қизил Авиациямизни, Осоавиахимни ҳартарафлама кучайтириш ва мустаҳкамлаш зарур. Бутун халқимизни ҳарбий ҳужум хавфига қарши сафарбар бўлишга тайёр ҳолда тутиш керак...» Осоавиахим ўртоқ Сталиннинг бу тарихий кўрсатмаларини ўз иши учун жанговар программа деб қабул қилди. Ҳарбий билимларни тарғибот қилиш блан бирга, учучилар, ворошиловча отучилар, парашютчилар, чавандозлар ва бошқа шу кабиларни тайёрлашга кўп э'тибор берилди. Урушга қадар ўттиз саккиз миллион совет граждани осоавиахимда ҳаво ҳужумига қарши мудофаа қоидаларини ўрганди.

Уруш Осоавиахимнинг иши самарали бўлганлигини кўрсатди. Жамият халқнинг душманга қарши олиб борган умумий курашида ўзига лойиқ ўринни олди.

Уруш йилларида Осоавиахимнинг бошланғич ташкилотларида мингларча та'лим қисмлари бор эди. Бу қисмларда ватан ҳимоячилари тайёрланди. Ҳукуматнинг топширувига биноан Осоавиахим аҳолини ҳаво ва химия ҳужумига қарши умумий мажбурий мудофаага тайёрлай бошлади. Юз мингларча актив жамоат инструкторлари бу катта ва муҳим давлат топшириғини ҳечқандай хақ олмай ихтиёрий суратда ўтадилар. Ҳаракатдаги Армияга ва ҳарбий мактабларга та'лим олган учучилар ва мерганлар, автомашина ҳайдовчилар ва оператор радиочилар, автоматчилар ва пулемётчилар юборилди. Уруш вақтида жамиятнинг бутун амалий иши ўртоқ Сталиннинг «фронтга ёрдам бериш учун резервлар тайёрлаш бир минут ҳам сусайтирилмасин» деган кўрсатмасини бажаришга қаратилди. 200 дан ортиқ Совет Иттифоқи Қаҳрамони, ўн мингларча орденли жангчилар ва мингларча партизан жангчилар—Ватан уруши қатнашчилари дастлаб Осоавиахим ташкилотларида ҳарбий та'лимот олганликлари ҳаммани қувонтиради.

1944 йилнинг бошида, бирқанча область ва республикалар немис-босқинчилардан озод қилингандан кейин, Осоавиахим совет ерларини миналардан тозалаш ва ҳарбий ўлжаларни тўплашдек мас'улиятли ва шарафли вазифани бажарди. Осоавиахимда та'лим олган 140 мингдан ортиқ миначи совет ерларини душман ҳужумининг сарқитларидан тозалаш ишини қаҳрамонларча бажарди, бу ишда катта жасорат, мардлик ва фидокорлик кўрсатди.

Ҳозир, урушдан кейинги даврда Осоавиахим олдида янги вазифалар пайдо бўлди. Улуғ Ватан урушида тажриба ортдирган ташкилотларимиз ўз ишларини тинч давр талабларига мувофиқ қайтадан қурмоқдалар. Авиация спортини жонлантириш ва кучайтириш, ҳарбий спортнинг ҳамма турлари бўйича энг мас'улиятли мусобақаларда жамиятнинг шон-шарафини ҳимоя қила оладиган спорт мастерлари тайёрлашни уюштириш керак.

Отиш спорти кучайтирилади. Қисқа тўлқинли асбобларда ишлайдиган радио ҳаваскорлигини оммалаштириш соҳасида ҳам кўп иш қилмоғимиз керак. Техника билимларини пропаганда қилиш, автомобиль ва тракторни ўрганиш ишимизда катта ўрин олмоғи лозим. Ҳозирги вақтда Осоавиахимнинг асосий вазифаси ўз а'золарини ва биринчи навбатда ёшларни тетик, бақувват, саботли, ҳарқандай қийинчиликларни енгишга тайёр қилиб тарбиялашдан иборатдир. Шундай қилиб, Осоавиахим олдида та'лим ва спорт-клуб ишининг барча турларини янада ривожлантириш соҳасида катта вазифалар турибди. Энг муҳим вазифаларнинг бири—қишлоқдаги ташкилотларни мустаҳкамлашдан иборатдир. Қишлоқларда ҳарбий та'лимни кенгайтириш учун тўла шароит бор.

Бу вазифаларни муваффақиятли бажариш учун бутун имконият бор. Яхши тайёргарлик кўрган ва урушда тажриба ортдирган собиқ фронтчилар бу ишда катта ёрдам бера олади. Бу кишиларни Осоавиахимнинг амалий ишига кенг тортиш ва уларнинг ёрдами блан яхши натижаларга эришиш керак.

Осоавиахим ўзининг йигирма йиллигини иттифоқчи ва автоном республикаларнинг Олий Советларига ўтказиладиган сайловлар муносабати блан мамлакатда сиёсий кўтаринкилик ҳукм сурган бир вазиятда нишонлайди. Оммавий жамоат ташкилоти бўлган Осоавиахим бу муҳим сиёсий кампанияда актив қатнашиб, сайлов комиссияларига ўз вакилларини юбормоқда. Ватаннинг энг яхши фарзандлари ва қизлари—коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун агитация юргузмоқда. Осоавиахим жамиятининг советлари сайловларни оммавий-мудофаа ишларини кучайтириш, Осоавиахимнинг амалий ишига меҳнаткашларни кенг суратда жалб қилиш блан кутиб олмоқдалар.

Миллионларча меҳнаткашларни бирлаштирувчи Осоавиахим ташкилоти Ленин-Сталин партиясининг раҳбарлиги остида ўз ишини қайтадан қуради ва янада яхшилайди, социалистик Ватанимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда янги муваффақиятларга эришади.

П. КОБЕЛЕВ.

СССР Осоавиахим Марказий Советининг раиси, авиация генерал-лейтенанти.

Коммунистлар блан партиясизлар Сталинча блокининг номзодлари

Қорақалпоқ халқининг номзодлари

Қорақалпоғистоннинг шаҳар ва овуллари шодиёна кунларни кечирмоқда. Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР Олий Советларига сайлов ўтказучи округ комиссиялари ишчи ва колхозчиларнинг йиғилишларида депутатликка кўрсатилган номзодларни рўйхатга олиб бўлдилар. Ўзбекистон ва Қорақалпоғистоннинг олий органларига халқ томонидан кўрсатилган номзодларни бутун республика мамнуният блан кутиб олди.

Республиканинг меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР Олий Советига 29 номзод, Қорақалпоғистон АССР Олий Советига 144 номзод кўрсатдилар. Номзодлар рўйхатида ҳамма табақаларнинг, Қорақалпоғистонда яшовчи ҳамма миллатларнинг вакиллари бор.

Хўжайли районидаги Охунбобоев номли колхоз бутун республикада шуҳрат қозонди. Колхоз ўтган йили ҳарбир гектардан 24 центнердан пахта ҳосили етиштирди. Хўжайли колхозчилари бу колхознинг раиси тажрибали раҳбар коммунист Худойберген Қодирбергеновни Қорақалпоғистон АССР Олий Советти депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар. Кегайли районидаги «Совет» колхозининг а'золари орасида колхозчи Феризод Пуримбетова ўзининг меҳнат севарлиги блан донг чиқарган. Бу колхознинг а'золари ўртоқ Феризод Пуримбетовага катта ишонч билдириб, уни Қорақалпоғистон Олий Советти депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Совет ҳокимияти қорақалпоқ хотин-қизларини озодликка чиқарди, улар учун корхона ва ўқув юртларининг эшигини очиб берди. Номзодлар орасида республиканинг корхоналарида стахановча ишлаётган хотин-қизлар оз мунча эмас. Округ сайлов комиссиялари Қўнғирот пахта заводининг энг яхши жинчиси коммунист Рисқул Коптлееванн, Тўрткўл пахта заводининг стахановчиси Тўхта Пўлатовани ва бошқа бир қанча илғор хотин-қизларни Қорақалпоғистон Олий Советти депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олдилар.

Республикада совет зиёлиларининг сони йилдан-йил кўпаймоқда. Номзодлар составида бу ҳам ёрқин акс этган. Номзодлар орасида зиёлилардан Хўжайли районидаги Киров номли колхознинг мактаб директори Усенова, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти Жапоқ Шомуродов, тил, тарих ва адабиёт илмий-текшириш институти фольклор бўлимининг мудири Уринбек Кожуров ўртоқлар бор. Совет ҳокимияти ва Сталин Конституцияси уларга бутун ижодий кучларини ўзлари севган иш учун бағишлаш имкониятини берди.

Номзодлар рўйхатида совет мамлакатидаги халқларнинг улуғ дўстлиги ёрқин ифода қилинган. Қорақалпоқ халқи Ўзбекистон ССР Олий Советти депутатлигига Ўзбекистоннинг хизмат кўрсатган ўқитучиси украин аёли Екатерина Абрамовна Бутенко, филология фанлари кандидати қорақалпоқли Нажим Давқораев, Мўйноқ гўшт-балиқ комбинати цехининг бошлиғи Василий Андреевич Балашев ва бошқа бир қанча ўртоқларни кўрсатди.

Рўйхатга олинган номзодлар ўртасида республикадаги партия ташкилотлари ва ҳукумат идораларининг раҳбарлари ҳам бор.

Қорақалпоғистон — Ўзбекистон ССРнинг ажралмас қисмидир. Номзодлар рўйхатида бу ёрқин акс этган. Усмон Юсупов, Абдужаббор Абдураҳмонов ва Абдували Мўминов ўртоқлар Қорақалпоғистон АССР Олий Советти депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олиндилар.

Сайлов куни яқинлашмоқда. Қорақалпоқ халқи коммунистлар блан партиясизлар Сталинча блокининг энг яхши номзодлари учун овоз беришга тайёрланмоқда.

С. БАССИН.

(«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири).

Бир заводда 22 йил

Меҳнатга муҳаббат, ўзига топширилган ишга астойдил меҳр қўйиб ишлаш ва малакани тинмай ошириб бориш совет кишиларининг энг яхши хислатларидан биридир. Бу хислатни ўртоқ Йўлдош Қаландаровда кўриш мумкин.

Ўртоқ Йўлдош Қаландаров 1904 йилда Хоразм область, Хонқа районидаги Абдувайиз қишлоғида камбағал батрак оиласида туғилди. Отаси Қаландар Қорабоев бойлар эшигида қорол бўлиб юрар, оиласини зўрға боқа олар эди. Шунинг учун ҳам Йўлдош Қаландаров ёшлигиданоқ отаси каби қорол бўлишга, бойларнинг молини боқиб, бир бурда нон топиб ейишга мажбур эди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин Йўлдошнинг отаси Қаландар ака Хонқа районидаги пахта заводига ишчи бўлиб кирди ва Йўлдошни ҳам шу заводга олиб келди. У дастлаб прессчи, сўнгра жинчилик қилди.

Уни Урганч шаҳридаги пахта заводига старший жинчи қилиб юбордилар. Бу ерда ҳам ғайрат блан ишлаб, тез кунда бутун коллективнинг ҳурматига сазовор бўлди. Заводга слесарьлар керак эди. Дирекция ва партия ташкилоти уни Андижон шаҳрига ўқишга юбориб, слесарьлик ҳунарини ўрганиб келишга ёрдам қилди. Шундан кейин у мастерлик даражасига кўтарилди. Ўртоқ Қаландаров ҳозиргача Урганч заводида смена мастери бўлиб хизмат қилади. Унинг сменаси ҳар доим топшириқни ошириб бажаради.

22 йилдан бери пахта заводида ишлаб келаётган ўртоқ Қаландаров ўз иши даврида кўплаб мутахассис кадрлар етиштирди. Унинг шогирдлари, собиқ оддий ишчилар ҳозир ўзи қатори Урганч ва Хонқа пахта заводларида смена мастери, старший прессчи ва бошқа касбларда ишлайдилар.

Ўртоқ Қаландаров Ватанимизда даҳшатли уруш бораётган йилларда Урганч пахта заводида кечани-кеча, кундузни-кундуз демай неча суткалаб заводдан кетмай ишлади. Ҳукумат ўртоқ Қаландаровнинг хизматларини тақдирлаб, Ўзбекистон ССР нинг 20 йиллигида уни «Ҳурмат белгиси» ордени блан мукофотлади.

Ўртоқ Йўлдош Қаландаров 1932 йилдан бери ВКП(б) а'зоси. У Заводда жамоат ишларида ҳам актив қатнашади. Завод ишчилари ўртасида Сталинча тўртинчи бешйиллик планни муддатидан илгари бажариш учун ишни қаттиқ уюштириш, меҳнат унумини ошириш тўғрисида суҳбатлар ўтказади ва ўз иш тажрибаларини ёшларга айтиб беради. Пахта заводининг ишчилари ўртоқ Қаландаровни Ленин—Сталин партиясининг ишига берилган, ватанга чин садоқатли кекса мастер сифатида ҳурмат қиладилар.

Хоразм область Хива сайлов округининг сайловчилари ўртоқ Йўлдош Қаландаровни Ўзбекистон ССР Олий Советти депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар. Унинг халқ хизматкори сифатида ҳормай-толмай меҳнат қилишига ҳамма ишонади.

С. ҲАСАН.

ПРОФЕССОР С. А. МОЛЧАНОВ

1920 йилда Ўрта Осиё Давлат университетининг медицина факультетини ташкил қилишда Москвадан доктор Сергей Андреевич Молчанов чақиртирилди. Доктор Молчанов аввало Тошкент даволаш клиникасида ишлаб, Ўрта Осиёда биринчи бўлган рентген кабинетини ташкил қилди. Сўнгра Ўзбекистонда кўп учрайдиган касалликларни ўрганиш, уларни янги усуллар блан даволаш ишига киришиб, саратон, куйдирги, лейшманиоз каби касалликларни даволашда катта натижаларга эришди.

У, 1923 йилда «Ошқозон ва 12 бармоқли ичак ярасини рентген нурлари блан даволаш» мавзу'ида диссертация ёқлади. Ватанимизнинг отоқли медик олимлари бу диссертацияни ма'қуллаб, унга юксак баҳо бердилар. С. А. Молчановнинг бу илмий асари чет тилларга ҳам таржима қилинди. Сергей Андреевич 1925 йилда Бутун Иттифоқ рентгенолог ва радиологлар жамиятининг ҳақиқий а'зоси қилиб сайланди, ва унга профессор унвони берилди.

Сергей Андреевич республикамизда нашр этиладиган медицина журналларига кўп йил муҳаррирлик қилди ва Тошкент медицина институтининг педиатерия факультетининг декани бўлиб ишлади. Сергей Андреевич 25 йиллик самарали фаолиятини ерли кадрлар тарбиялаб чиқаришга бағишлади. Профессорга мурожаат қилган ҳарбир киши унинг жонкуяр, уста даволовчи эканлигини билади. Профессорнинг адресига Иттифоқнинг турли шаҳарларидан тез-тез хатлар келиб туради. Ўзбекистон ҳукумати унга хизмат кўрсатган фан арбоби унвонини берди. Ўттиздан ортиқ илмий асарнинг автори бўлмиш бу олим, фаол жамоатчи Тошкент шаҳар Куйбишев район советининг депутатидир.

Профессор С. А. Молчанов минглаб врачларни тарбиялаб чиқарди. Унинг раҳбарлигида ҳозир республикамизнинг узоқ областьларида, шаҳарлари ҳамда районларида рентген кабинетлари очилган. Бу кабинетлар халқ соғлиғи йўлида хизмат қилмоқда. Молотов номли Тошкент медицина институтининг профессор ва ўқитучилар коллективи, студентлари сайлов олди йиғилишларида профессор С. А. Молчановни ЎзССР Олий Советти депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар ва 12-нчи Жуковский сайлов округи унинг номзодини рўйхатга олди.

Кекса олим: «Мендаги билим, тажриба улуғ халқим учундир» дейди. Сергей Андреевичнинг халқимиз соғлиғини сақлаш йўлида янада ҳормай-толмай ишлашига ишонамиз.

Ж. МАҲСУМОВ.

В. И. Ленин асарлари 154 миллион нусҳа нашр қилинди

Совет Иттифоқида В. И. Ленин асарлари жуда кўп тарқалмоқда. Бутун Иттифоқ китоб палатасининг ма'лумотларига кўра, 1917 йилдан 1947 йилнинг 10 январигача Ленин асарлари мамлакатимизда 77 тилда, чунончи рус, украин, белорус, грузин, озарбайжон, арман, қозоқ, қирғиз, тожик, туркман, ўзбек, литва, латиш, эстон, карель, молдаван, татар, бошқирд, ёқут, ойрот, хакас, уйғур ва бошқа тилларда нашр қилинган. В. И. Лениннинг кўп асарлари ажнабий тилларда, чунончи инглиз, француз, хитой, румин, булғор, поляк, чех, венгер, норвеж, итальян, швед, хорват ва бошқа тилларда босилган.

Совет ҳокимияти йилларида Ленин асарлари жам'и 154 миллион 459 минг нусҳа нашр қилинган. Владимир Ильичнинг асарлари рус тилида 129 миллион 347 минг нусҳа босилган.

Ленин асарлари ҳар йили қайтадан нашр қилинмоқда. 1946 йилда Ленин асарлари 5 миллион 716 минг нусҳада босилиб чиққан.

Лениннинг «Империализм — капитализмнинг юқори босқичи» деган асари 33 тилда 112 марта 3 миллион 567 минг нусҳа, «Давлат ва революция» 109 марта 3 миллион 99 минг нусҳа босилган. «Нима қилмоқ керак?» деган асар 66 марта 2 миллион 400 минг нусҳа босилган.

«Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси», «Материализм ва эмпириокритицизм», «Ёшлар союзининг вазифалари», «Бир қадам олға, икки қадам орқага» ва бошқа асарлар ҳам жуда кўп нусҳада нашр қилинган. (ТАСС).

Юртимизнинг оташин ватанпарвари

(В. В. ҚУЙБИШЕВ ВАФОТИНИНГ 12 ЙИЛЛИГИ)

Бутун ҳаётини инқилобий курашга бағишлаган мустаҳкам большевик Валериан Владимирович Куйбишевнинг оташин қалби 1935 йил 25 январьда урушдан тўхтади.

Ўртоқ Куйбишев қабиҳ троцкийчи-бухаринчи ҳаромилар қўлида ҳалоқ бўлди. Фашизмнинг малайлари бўлмиш троцкийчи, бухаринчилар, оқгвардиячи ҳаромилар халқимизнинг, Ленин-Сталин партиясининг улуғ фарзанди, мамлакатимизда коммунизмнинг тантанаси учун ҳормай-толмай курашган В. В. Куйбишевни кўролмас эдилар ва унинг олдида даҳшатга келар эдилар.

В. В. Куйбишев ўзининг ўттиз йиллик инқилобий фаолиятида ишчилар синфининг улуғ иши учун мардонавор ва принципиаллик блан курашиб келди, социализмнинг барча душманларига қарши изчиллик блан курашди, большевиклар партиясининг ҳаётда синалган бош йўлидан ҳеч қачон четга чиқмади.

Валериан Владимирович ўз Ватанининг, улуғ халқининг ажойиб ватанпарвари эди. У ана шу халқини меҳри-муҳаббат блан севар ва жуда қадирлар эди. Ўртоқ Куйбишев Маркс—Энгельс—Ленин—Сталиннинг енгилмас байроғини ҳамиша баланд кўтариб борар эди. У юқори ма'лумотли марксчи-ленинчи бўлиб, ўзининг бутун онгли ҳаётида инқилобий назарияни чуқур ўрганди ва коммунизм иши учун олиб борган курашида ҳамиша ана шу та'лимотга амал қилди.

Ўртоқ Куйбишев 1934 йилда партиямизнинг XVII қурултойида сўзга чиқиб бундай деган эди:

«Марксча—ленинча назария бизнинг дунё қарашимиз бўлиб, у энг илғор, энг илмий назариядир, бу назария инсоният маданияти пайдо бўлган чоқдан буён шу маданиятнинг барча меросларини ўзида сингдирган ва уларни танқидий асосда қайтадан ишлаб келаётир».

Валериан Владимирович Ленин блан Сталиннинг раҳбарлиги остида мамлакатимизда Улуғ Октябрь социалистик революциясини тайёрлаган отоқли арбоблардан бири бўлиб, у бу революцияда фаол қатнашди.

Ўртоқ Куйбишев Октябрь революциясининг биринчи кунлариданоқ кўп миллатли социалистик совет давлатини қуручи арбоблардан бири бўлди. У даставвал Самара инқилобий комитетининг раиси бўлиб ишлади ва кейин партиямиз ҳамда давлатимизнинг Ленин-Сталин типидаги отоқли арбоби бўлиб танилди.

Большевиклар партияси, совет халқи В. В. Куйбишевни Қизил Армиянинг тажрибали ташкилотчиларидан бири деб, граждан урушининг оғир йилларида оқгвардиячи шайкаларга қарши курашда совет давлатининг қуролли кучлари раҳбарларидан бири деб билади.

Ўртоқ Куйбишев пролетар саркардаси М. В. Фрунзе блан биргаликда Колчак ва Дутов қўшинларини тор-мор келтирди. Ўртоқ Куйбишев Ўрта Осиёни оқгвардиячилар ҳамда интервентлардан тозалашда жуда катта хизмат қилди.

В. В. Куйбишев 1919 йилнинг охирида РСФСР Марказий Ижроия комитети ва Халқ Комиссарлари Совети Туркистон комиссияси раисининг ўринбосари, РК(б)П Марказий Комитети Туркистон бюросининг а'зоси ва Туркистон фронти инқилобий ҳарбий советининг а'зоси сифатида Тошкентга келди. У, совет Россиясининг Ўрта Осиё блан алоқасини мустаҳкамлаш учун М. В. Фрунзе ҳамда Л. М. Кагановоч ўртоқлар блан биргаликда келди.

М. В. Фрунзе каби мустаҳкам ленинчи—сталинчи ўртоқ Куйбишев курашда қўрқиш нималигини билмас эди. Оташин тарғиботчи, ташвиқотчи, оммани сиёсий жиҳатдан тарбияловчи Куйбишев жанг майдонларида қўлга қурол олиб, шахсан қаҳрамонлик кўрсатди ва қизил аскарларни қаҳрамонлик зафарларига бошлади. Валериан Владимирович Закаспий фронтидаги жанг майдонида раҳбар сифатидагина эмас, балки жангчи сифатида ҳам қатнашди. Қорақум саҳросидан ўтиш жуда қийин эди. Бу бепоён даштликлар Қизил Армия қисмларининг оқгвардиячиларга ва интервентларга қарши жанг ҳаракатларини кенгайтириб юборишига халақит берар эди. Ана шундай оғир вазиятда ўртоқ Куйбишев душманни тор-мор келтириш йўлини топади. Куйбишев душманга қўққисдан зарба бериш мақсадида унинг орқасига қизил аскарлардан иборат бир отрядни Қорақум орқали юборади.

Бу отряд В. В. Куйбишевнинг раҳбарлиги остида жазирама чўл — даштларда машаққат блан илгари силжиб борди.

Ўртоқ Куйбишевнинг ўзи ана шу отряднинг шонли кураши тўғрисида кейинчалик қуйидагиларни ёзган эди:

«Йўл шароити кундуз кунлари айниқса оғир эди: ҳарорат олтмиш даражагача етар эди, сув кам эди, киши бошига бир кунда уч пиёладан сув тўғри келар эди, бет—қўлни ювиш уёқда турсин, ҳатто ташналикни ҳам қондириб бўлмас эди. Пиёда аскарлар айниқса қийин аҳволда қолдилар: ҳарбий анжомлар кўп бўлиб, уларни от ва туяларга ортиш блан бирга қизил аскарлар ҳам кўп юкни ўзлари кўтариб олиб борган эдилар» (В. В. Куйбишев. «Менинг ҳаётимдан эпизодлар», «Молодая гвардия» нашриёти 1938 йил, 86-нчи бет).

Куйбишев қўл остидаги отряд тўртинчи кунигина душман қисмлари жойлашган Ойдин станциясига бориб етди. Тонг отар пайтда душманнинг отлиқ аскарлари бу отряднинг келганлигини билиб қолди. Шундан кейин Куйбишев душманнинг разведкачиларига дарҳол ҳужум қилиб, асир олишни буюрди. Аммо, душманнинг отлиқ аскарлари яширина олдилар. Дарҳол қат'ий чора кўриш керак эди. Ўртоқ Куйбишев ўз отрядининг кучларини тез ва моҳирлик блан тақсим қилиб, Ойдин станциясидаги душманга қарши шиддат блан ҳужум бошлади. Душман саросима бўлиб қолди. Душманнинг қаршилиги бостирилди ва станция қўлга олинди.

Закаспий фронтида қизил аскарларнинг эришган ғалабаси сиёсий жиҳатдан катта аҳамиятга эга эди. Ўрта Осиёда оқгвардиячи шайкалар ва интервентларнинг тор-мор қилиниши натижасида Совет Туркистони Боку ва Кавказ блан боғланди. Ўртоқ Куйбишев М. В. Фрунзе блан биргаликда Еттисувда қулоқлар ис'ёнини бостирди ва Олмаота шаҳрида аксилинқилобчилар ис'ёнини тор-мор келтирди.

В. В. Куйбишев ва М. В. Фрунзе Туркистонда бўлган вақтларида ғоят қийин шароитда ишладилар. Ўрта Осиёнинг иқтисодий аҳволи жуда оғир эди. Халқ хўжалигининг энг муҳим тармоғи бўлмиш пахтачилик жуда пасайиб кетган эди. Валериан Владимирович қийинчиликларга қарши мардона курашди. У омманинг сиёсий раҳбари ва тажрибали ташкилотчиси бўлди. У великорус шовинизми ва маҳаллий миллатчиликка қарши оғишмай курашди.

В. В. Куйбишевнинг зўр ташкилий сиёсий ишлари меҳнаткашлар ўртасида катта обрў қозонишига сабаб бўлди. Ўртоқ Куйбишевнинг қилган ишлари натижасида Туркистонда совет ҳокимияти мустаҳкамланди. Меҳнаткашлар партия ва совет ҳукумати теварагига тобора маҳкам жипслашдилар.

1920 йил февраль ойида Хивада революция бўлиб, хонлик тузуми абадий йўқотилди.

1920 йил апрель ойида Хоразм биринчи халқ қурултойи В. В. Куйбишев ва М. В. Фрунзенинг бевосита иштироки блан Хоразм халқ совет республикаси тузилганини э'лон қилди, ўша йилнинг сентябрь ойида эса Фрунзе ва Куйбишев ўртоқлар раҳбарлигидаги қизил аскарлар Бухоро халқини амир асоратидан озод қилдилар.

Ўртоқ Куйбишев Бухоро халқ совет республикасида РСФСР нинг мухтор вакили қилиб тайинланди. У, Бухоро хўжалигини йўлга қўйиш ва маҳаллий халққа яқин бўлган совет аппаратини ташкил этишда катта иш қилди.

1920 йилнинг охирида Туркистондаги граждан урушининг асосий фронтлари тугатилди. Босмачиларга қақшатғич зарба берилди. Ўлканинг хўжалиги ва маданиятини ривожлантириш учун қулай шароит вужудга келтирилди.

Ўрта Осиё улуғ рус халқининг ёрдами блан тамомила социалистик тараққиёт йўлига ўтди.

В. В. Куйбишев 1934 йилда яна Ўрта Осиёга келди. ВКП(б) Марказий Комитети пахта тайёрлаш планини бажариш ва колхозларга раҳбарлик қилишда партия ташкилотларига ёрдам бериш учун ўртоқ Куйбишевни Ўрта Осиёга юборган эди. Ўртоқ Куйбишевнинг ёрдами соясида пахтачиликни ривожлантириш учун курашда катта муваффақиятларга эришилди. Валериан Владимирович ўзбек халқига унинг асосий бурчи пахта тайёрлаш планини ўз вақтида ва тўла бажаришдан иборат эканлигини кўрсатди. Ўртоқ Куйбишев: «Пахта топшириш планини бажариш социалистик қурилишнинг энг муҳим соҳаси» дер эди.

Ўзбек халқи ўзининг севикли дўсти В. В. Куйбишевнинг ана шу кўрсатмасини эсда тутиб, пахтачиликни ривожлантириш соҳасида янги ғалабаларга эришмоқда. Ўзбекистон меҳнаткашлари Ленин—Сталин партиясининг содиқ фарзанди ва Ўзбекистон хўжалиги ҳамда маданиятини ривожлантиришда жуда кўп иш қилган ўртоқ Куйбишевнинг порлоқ сиймосини ҳеч қачон унутмайдилар.

Х. ЕДГОРОВ.
Т. ШАДИЛОВ.

МТС ремонт устахоналарида большевикча тартиб ўрнатайлик

Барча трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари сайлов кунигача ремонтдан чиқарилсин!

Тракторлар ремонтини кечиктиришга ўрин йўқ

Сталинча янги бешйиллик планининг иккинчи йили — 1947 йилда Хоразм областида пахта майдони кенгайтирилиб, 85 минг гектар ерга чигит экилиши, пахта ҳосили эса ҳар гектарига 15 центнергача кўтарилиши керак. Бу улуғ вазифани муваффақиятли бажариш учун кўклам дала ишларини намунали ўтказиш зарур. Бу эса кўп жиҳатдан механизацияга боғлиқ.

Аммо, областьда механизацияга етарлик э'тибор берилмаётир. Трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилиш ҳам сон, ҳам сифат жиҳатидан қониқарли эмас. Область техника экинлари бўлимига қарашли МТСларда планда кўрсатилган 909 трактордан энди 368 таси ремонт қилинди.

ЎзК(б)П область комитети МТСларга бу йилги кўкламгача 126 трактор (шундан 67 СТЗ, 33 универсал, 23 НАТИ, 3 ЧТЗ) ни тиклаш вазифасини топширди. Шунингдек, Урганч мотор-ремонт заводига 60 трактор моторини катта ва кичик ремонтдан чиқариш мажбуриятини юклади. Лекин, область партия комитети ўз қарорининг бажарилишини текшириб бормаслиги натижасида мотор-ремонт заводининг раҳбарлари (директори Деванов, бош инженер Приказчиков ўртоқлар) шу кунгача битта ҳам трактор моторини ремонт қилиб бермади.

Мангит район 1-нчи МТС (директори Розбаев, механизатори Везиканов ўртоқлар) 4 СТЗ, 2 универсал, битта НАТИ тракторини тиклаш ҳақида берилган муҳим топшириқни бажаришга ҳалигача киришгани йўқ. Қўшкўприк МТСи 8 СТЗ, 4 универсал, Хива МТСи 7 СТЗ, 5 универсал тракторни тиклаши керак бўлса, шулардан битта ҳам трактор тикланмади.

Бу ачинарли ҳол область партия комитетига ва унинг қишлоқ хўжалик бўлими (мудири ўртоқ Хасанов)га ма'лум бўлса ҳам, у қуруқ ма'лумот тўплаш блан банд бўлиб, тракторларни тиклаш ва ремонт қилиш каби муҳим ишларни кун сайин кечиктираётган МТС директорларига нисбатан бирор амалий чора кўрмаётир. Ўртоқ Хасанов МТСларга тез-тез бориб ҳақиқий аҳвол блан танишиш ва конкрет ёрдам бериш ўрнига, бир меҳмон сифатида «ҳорма, бор бўл!» қилиб ма'лумот олишдан нарига ўтмайди. Тракторларни тиклашга э'тибор берилмаслиги, бу иш устидан контрольлик йўқлиги ва ижрони текширишнинг сустлиги натижасида областьда 126 ўрнига энди 5 трактор тикланди, халос.

Хазорасп МТСида тракторларни ремонт қилиш плани энди 15,3 процент бажарилди. Катта ремонт талаб 13 трактордан фақат 2 таси ремонт қилинди. МТС директори Ёқубов, механизатор Жумабоев ўртоқларнинг фаолиятсизлиги орқасида ремонтчилар учун қулай шароит яратиб берилмаган. Ишхона совуқ, станоклар соз эмас. Бунинг устига МТСга тегишли зарур детальлар ҳалигача «Глававтотрактросбыт» конторасининг область базасидан олинмади. Ремонтни кечиктиришга сабаб бўлаётган бу ҳолга на МТС директори Ёқубов, на райком секретари Аҳмедов, ва на район ижроком раиси Қутлимуродов ўртоқлар бирор қат'ий чора кўрмаётирлар.

Хива МТСида трактор паркини кўкламга ҳозирлаш у ёқда турсин, ҳали ремонт ишхонаси ҳам тайёрланган эмас. Ишхонанинг деразалари ойнасиз, томи тешилиб, чакка ўтиб ётипти. МТСда хўжасизлик, эгасизлик ҳукм сурмоқда. Трактор турадиган айвон — саройлар йиқилиб, ёрочлари талон-тарож этилган. Тракторларнинг қимматли бўлаклари, ҳархил детальлар оёқ остида ётипти. 37 трактор очиқ ҳавода қор-ёмғур остида туради.

МТС директори Киминг трактор ремонтига мас'улиятсиз қараши орқасида ремонтчилар учун ётоқхона, ошхона, чойхона ташкил этилмаган. Ремонтда ишлаётган 39 киши иш вақтида овқатланиш учун уйларига бориб келадилар. МТС партия ташкилотининг секретари ўртоқ Қутиев ишчилар ўртасида сиёсий-оммавий иш олиб бормайди. Қутиевнинг бепарволиги шу даражага бориб етганки, тракторчилар республика кенгашининг мурожаати каби сиёсий ҳужжатни шу кунгача тракторчилар ўртасида муҳокама қилмаган. Бу камчиликлар райком секретари Муталов ва район техника экинлари бўлимининг бошлиғи Жабборов ўртоқларга ма'лум бўлса ҳам улар парво қилмай келадилар.

Қўшкўприк МТСининг директори Холиқов кўзбўямачилик йўлига кириб кетди. Холиқов ҳали колхозлардан МТС ишхонасига келтирилмаган ва ремонт қилинмаган 70 та СТЗ тракторларни «ремонт қилинди» деб область ташкилотларига ма'лумот юборган. Область техника экинлари бўлимининг бошлиғи ўртоқ Юсупов эса кўзбўямачи Холиқовни фош қилиш ўрнига у блан келишувчилик қилиб келмоқда.

Областьдаги МТСларда ремонтнинг сифатига э'тибор берилмаётир. Янгиариқ МТСининг механизатори Клачков ремонтчилар иши устидан контрольлик қилмайди. Текшириш натижасида 28-нчи сон трактор ремонт бригадасининг ремонтдан чиқарилган 30-нчи рақамли СТЗ трактори ярқсиз ремонт этилгани аниқланди. Хонқо МТСи (директори Сафаров, механизатор Орлов ўртоқлар)да ҳам сифатга э'тибор берилмаётир. 12-нчи сон трактор бригадаси ремонт этган 33 рақамли тракторнинг шатун болти нотўғри ўрнатилган. Шовот МТСида Матжонов механиклик қилаётган 22-нчи сон трактор бригадасининг 102 рақамли трактори, Юсуф Бобожонов механиклик қилаётган 2-нчи сон трактор бригадасининг 6 рақамли трактори синаш вақтида бузилиб қолди.

МТСларда тирков асбобларини ремонт қилиш ва кўкламга тайёрлаш иши ҳам кўнгилдагидек эмас. 827 трактор плугидан 218 таси ремонт этилди. 372 сеялкадан 116 таси тайёрланди, 63 чизельдан 20 таси ремонт қилинди.

Хива МТСида ремонтдан чиқарилган 62 плуг, 15 сеялка, Қўшкўприк МТСида 32 плуг, 15 сеялка, 11 чизель бор. Уларни ремонт этиш навбатга қўйилмоқда.

Колхоз машиналарини ўз вақтида юқори сифатли ремонтдан чиқариш ва улардан фойдаланишда механизация кадрлари, тракторчилар тайёрлаш катта аҳамиятга эга. Лекин Хивадаги механизация кадрлари тайёрлаш мактабида аҳвол яхши эмас. Область партия, совет ташкилотлари механизациянинг аҳамиятига тегишли баҳо бермайдиган ва унинг ролини камситадиган ҳарқандай уринишларга кескин зарба беришлари керак. Тракторлар ремонтини кечиктиришга ўрин йўқ.

М. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

(«Қизил Ўзбекистон»нинг Хоразм область мухбири).

ИЛҒОР МТС РЕМОНТДА СУДРАЛИБ ҚОЛДИ

Охунбобоев районидаги 1-нчи МТС бир неча йиллардан буён барча мавсум топшириқларини ортдириб бажариб, республикамиздаги илғор МТСлар қаторидан ўрин олиб келар эди.

Аммо, МТС тракторларнинг кузги-қишки ремонтида орқада қолмоқда. 45 та «СТЗ» трактори, 40 та «универсал» ва 15 плугдан 15 январьгача 19 та СТЗ трактори, 23 та универсал ва 15 та плуг ремонт қилиниши керак эди. Лекин, ишда унум бўлмаётгани сабабли бу график бажарилмади. Ҳозиргача фақат 11 та ҳайдов трактори, 19 та универсал ва 15 та плуг ремонт қилинди, халос. Аммо, булардан 8 та ҳайдов трактори, 10 та универсал ва 9 та плуг ҳар хил етишмовчиликлари бўлгани учун комиссия томонидан қабул қилинмади.

МТСнинг ремонтда судралишига асосий сабаблардан бири, муҳим қисмларнинг мавжуд эмаслигидир. Айниқса, орқа шестиренкаси, дипер шестиренкаси, планис сингари қисмларнинг йўқлиги ремонт ишини орқага тортаётир. Муҳим қисмларни тайёрлаб беришда МТСни оталикка олган Марғилон ипакчилик комбинатининг раҳбарлари бўлса, кўп ва'далар бериб, шу вақтгача амалий ишга киришганлари йўқ.

Шунингдек, ремонт ишчилари орасида оммавий-сиёсий ишлар йўлга қўйилмаган. Социалистик мусобақа ва стахановчилик ҳаракати қоғозда қолиб кетган. МТС партия ташкилотининг секретари ўртоқ Орипова «мен ҳали янгиман» деб ўзига даҳли бўлмаган бошқа ташкилий ишлар блан шуғулланиб, оммавий-сиёсий ишларни ташкил қилишга киришмай келмоқда. Шунинг учун ҳам ишчилар орасида ишга кечикиб келиш, прогул қилиш ҳоллари содир бўлмоқда. Масалан, 12-нчи бригадада ишловчи Жўра Исмоилов 4 январьдан буён ишга келмай, прогул қилиб юрипти. Ўртоқ Локтов бригадасида яна икки киши беш кундан буён ишга келмайди. Шу сабабли бу бригадалар ремонтда ҳаммадан орқада қолмоқдалар.

МТСда ремонт сур'атини тезлатиш учун барча имкониятлар бор. Бироқ, бу имкониятлардан фойдаланилмаётир. Айниқса, майда қисмларни МТСнинг ўзида кўплаб тайёрлаш мумкин бўлгани ҳолда, уларнинг қаердандир келишини кутмоқдалар. Шуни ҳам айтиш керакки, МТСда ишни икки сменага кўчириш учун ҳам қулайлик катта. Я'ни, малакали ишчилар етарлидир. Лекин, область электроснабизбит бошқармасининг электр чироғидан фойдаланиш учун руҳсат бермай келиши, бу ишни ташкил этишга тўсқинлик қилмоқда. Область техника экинлари бўлими МТСнинг ишидаги камчиликларни битиришга қизиқмайди ва бу соҳада ёрдам беришдан четда турмоқда.

Агар бу МТСга тездан ҳартарафлама ёрдам уюштириб, ремонт сур'атини тезлатишга киришилса, шубҳасиз МТС коллективи яқин кун ичида ўз ишида жиддий бурилиш ясаши мумкин.

Қ. ЮСУПОВ.

Тошкент мотор-ремонт заводи моторларни сифатсиз ремонт қилмоқда

Пискент МТСининг директори ўртоқ Слабодянский Тошкент мотор-ремонт заводига юборилган трактор моторларининг келишини узоқ вақт сабрсизлик блан кутди. Ниҳоят моторлар олиб келинди. МТС директори қувониб, шу замон моторларни тракторларга ўрнатиш ҳақида буйруқ берди. Моторлар тракторларга ўрнатилди. Аммо, механиклар блан тракторчилар бу моторларни юргиза олмадилар. Юз берган воқиа тўғрисида заводга хабар қилинди. Заводдан мутахассисларнинг келиши сўралди.

Бирнеча кундан кейин завод техника назорати бўлимининг мудири ўртоқ Петров Пискент МТСига бориб, заводда бир марта «ремонт»дан чиққан моторларни яна иккинчи марта ремонт қилиб келди. Заводнинг айби блан трактор ремонти 20 кун кейинга сурилди.

Биз Тошкент мотор-ремонт заводининг директори ўртоқ Сарухановадан нима учун трактор моторлари сифатсиз ремонт қилинаётир ва брак ҳолича МТСларга юборилмоқда, деб сўрадик.

Завод директори ўртоқ Саруханова заводда брак маҳсулот ишлаб чиқарилаётганига сра иқрор бўлмади.

— Биз моторларни тўла ва яхши ремонт қилиб юборамиз, аммо, МТСдаги ўртоқлар моторларни яна бузиб қўядилар, — деб ўзини оқлашга уринди у.

Аммо завод цехларидаги ҳақиқий аҳвол трактор моторларининг сифатсиз ремонт қилинишига нималар сабаб бўлаётганлигини кўрсатиб беради. Заводда моторлар пала-партиш ремонт қилиниб, яхши синалмай МТСларга жўнатилади. Борди-ю, МТС раҳбарлари ремонтнинг сифатсиз эканлигини ўз вақтида исбот қила олсалар, брак ишлаб чиқарувчиларга командировка пули тўланиб, улар МТСга «ёрдамга» юборилади. Шундай қилиб брак маҳсулот чиқарувчилар иш ҳақини икки марта оладилар. Бундай ярамас усул бракни камайтиришга эмас, аксинча бракнинг кўпайишига сабаб бўлади.

Яқинда жўнатилган моторларнинг сифатсиз ремонт қилинганлиги ҳақида 13 та МТСдан хабар олинди. Завод 3 та МТСгагина моторларни қайтадан ремонт қилишда ёрдам берди, бошқа шикоятлар оқибатсиз қолиб кетди.

Цехларда бракнинг кўпайишига сабаб шуки, иш сифати устидан назорат қилинмайди. Муҳим ишлар шогирдларга ишониб топшириб қўйилади. Брак ишлаб чиқарувчилар жавобгарликка тортилмайди. Масалан, 11 январь куни Чи-чун-сек 9 деталь тайёрлаган бўлса, унинг 3 таси бутунлай брак бўлди, қолганлари сифатсиз деб топилди. Бундай фактлар заводда жуда кўп бўлса ҳам биронта брак чиқарувчига нисбатан чора кўрилмайди.

Заводда ишчилар график асосида иш олиб бормасдан, бир кунннинг ўзида ишдан ишга кўчирилаберади. Бундай сарчардонлик натижасида ба'зи бир ишчилар бутунлай иш қилолмасдан, кунни кеч қиладилар. Масалан, механика цехининг токари Сафронов цехда тузилган графикка хилоф равишда бир ишдан иккинчи ишга тез-тез кўчирилиб тургани сабабли, кунлик нормасини 40 процентгина бажараётир. Кўзга кўринарли биронта иш қилмай кунини ўтказган ишчилар ҳам йўқ эмас. Масалан, 6, 7 ва 14 январь кунлари регуляторни ремонт қилучилар деярлик ҳеч қандай иш қилолмадилар. 10 январь куни токарь Безручник 5 марта бир ишдан иккинчи ишга кўчирилди.

МТСлар моторларнинг ремонтдан чиқишини сабрсизлик блан кутмоқдалар. Аммо, Тошкент мотор-ремонт заводи ишни кейинга сурмоқда. Ўтган йилнинг декабрь ойида 26 та мотор ремонт қилинган. Булар МТСларга юборилган. Завод техника назорати томонидан берилган баҳога кўра, бу моторлар «яхши ремонт қилинган ва синовдан ўтган». Ҳақиқатда эса, уларнинг кўпчилиги сифатсиз ремонт қилинган. Заводнинг техника назоратчиси ўртоқ Петров ремонт сифатига мутлақо аҳамият бермайди. Унинг э'тироф этишича, ремонтдан чиққан моторларни олиб кетган МТСларнинг деярлик ҳаммасидан шикоятлар келиб туради. Шикоятларнинг кўпи оқибатсиз қолгач, МТСлар моторларни ўз кучлари блан қайтадан ремонт қилишга мажбур бўладилар.

Оҳангарон МТСидан ўтган йилнинг ноябрида заводга келтирилган 6 та мотордан фақат биттаси, Юқоричирчиқ 1-нчи МТСи юборган 7 та мотордан 1 таси ремонт қилинган, халос. Паркент МТСининг катта ремонтга юборган 6 та мотори ҳозиргача ремонт қилинмаган.

Ўтган йилнинг декабрь ойида СТЗ тракторининг моторидан 60 таси ремонт қилиниши керак эди. Бу топшириқ бажарилмади. Январь ойида завод 40 та СТЗ НАТИ трактори моторини ремонт қилиши керак. Ҳолбуки, январь ойи ўтиб кетса ҳам, биронта мотор ремонтдан чиқмади.

Заводда оммавий-агитация ишлари ҳам йўлга қўйилмаган. Ерли ишчилар учун ўзбек тилида суҳбат ва докладлар ўтказилмайди. Ҳатто завод ишчилари ўртасида республика тракторчилар кенгашининг мурожаати ҳам муҳокама қилинмаган.

Ўзбекистон Техника экинлари министрлиги мотор-ремонт заводида ҳукм сураётган бу аҳволга қачонгача чидаб келади?

С. ҚОРИЕВ.

Механизация кадрлари тайёрлашга жиддий э'тибор берилсин

Каттақўрғон шаҳридаги механизация мактаби Самарқанд областидаги ҳамма МТС лар учун малакали кадрлар, механизатор, комбайнчилар ва шоферлар тайёрлаб беради. Мактаб Улуғ Ватан уруши йилларида ҳам областьдаги МТС ларга бирнеча юзлаб механизация кадрлари тайёрлаб берди. Аммо, Самарқанд областидаги бу ягона мактабда кейинги кунларда аҳвол ёмонлашиб қолди.

ЎзССР Министрлар Совети ва ЎзК(б)П Марказий Комитетининг 1946 йил июль ойидаги қарорига кўра, мактабда бригада механиклигига 105 киши, комбайнчиликка 165 киши, шоферликка 30 киши қабул қилиниб, 15 сентябрьдан ўқиш бошланиши керак эди. Бу топшириқ тўла бажарилмади. 295 ўрнига 165 киши қабул қилиниб, ўқиш 1 декабрьда бошланди.

Бунинг устига ўқиш-ўқитиш ишларида ҳам жиддий камчиликлар бўлмоқда. 50 кун мобайнида мактабда 1.500 соатдан кўпроқ прогул бўлди. Биргина бригада механиклар тайёрлаш группасида шу вақт ичида 1.154 соат прогул қилинган. 1-нчи январьдан 20 январьгача 35 ўқувчидан фақат икки киши прогулсиз ўқиган. Шамси Анваров 17 кунда 45 соат, Ражаб Муҳаммадиев 38 соат, Шукур Туробов 82 соат прогул қилганлар. 17 январьда бригада механиклари группасида 35 кишидан фақат 9 киши дарсга давом этган. Мактаб ма'мурияти (директори Бакиров, илмий бўлим мудири Мамаев ўртоқлар) ана шу прогулчиларга нисбатан ҳеч қандай чора кўрмай келадилар. Комбайнчилар, шоферлар тайёрлаш группасида ҳам аҳвол шундай.

Мактабда ўтиладиган дарслар кўпроқ амалий тажриба блан олиб борилиши керак. Аммо, бунинг учун шароит яратиб берилмаган. Тажриба учун талаб қилинган СТЗ, 2 НАТИ тракторидан ва автомашинадан ҳали ҳам дарак йўқ.

Техника экинлари бўлими ва айниқса Каттақўрғон партия ташкилоти механизация кадрлари тайёрлашда катта аҳамиятга эга бўлган бу мактабга жиддий э'тибор беришлари керак.

Л. ЭРГАШЕВ.

(«Қизил Ўзбекистон» мухбири).

Самарқанд корхоналарининг раҳбарлари ўз ва'даларини бажармаётирлар

Самарқанд шаҳридаги корхоналар областьдаги МТСларни оталикка олиб, трактор ремонтига ёрдам беришга аҳд қилган эдилар. Айрим корхоналар ўз ва'даларининг устидан чиқаётирлар.

2-нчи вино заводи коллективи (директори ўртоқ Хазановский) тракторлар ремонтида энг орқада қолган 3-нчи Пастдарғом МТСини оталикка олган. Завод коллективи трактор ремонтини уюштиришда МТСга яхши ёрдам бераётир. Завод ремонтнинг қизғин кунларида МТСга малакали слесарьлар бригадаси юборди. Заводнинг механика устахонасида тракторлар учун қисмлар тайёрланмоқда. Заводнинг бир автомашинаси колхозларга минерал ўғит ташиб бермоқда.

Шунингдек, Самарқанд автомашина ремонт устахонаси Пойариқ районидаги 2-нчи МТСга яхши ёрдам бераётир. Устахона 1946 йилда МТСга 40 минг сўмлик трактор қисмлари тайёрлаб берди.

Лекин, трактор ремонтида МТСларга яхши ёрдам бераётган корхоналар Самарқандда жуда кам. Кўпчилик саноат корхоналари МТСларга ёрдам бермасдан четда турмоқдалар.

Область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида ЎзК(б)П шаҳар комитетининг секретари ўртоқ Кузнецов, шаҳар корхоналари МТСларга ёрдам берадилар, деб ва'да қилган эди. Ҳолбуки, ҳали кўп жойларда жиддий ўзгариш йўқ. Асосий корхоналар илгаригидек МТСларга ёрдам бермаётирлар.

ЎзК(б)П Самарқанд область комитети ҳамда область ижроия комитети ўтган йил 17 декабрьда МТСларга ёрдам бериш масаласини муҳокама қилиб, Самарқанд ва Каттақўрғон шаҳарларидаги корхоналарни МТСларга беркитди. Лекин, бу қарор тўла бажарилмаётир.

Самарқанд областидаги «Вольфрам» трестининг ишхонаси яхши станоклар ва малакали усталарга эга бўлиб, Нурота МТСини ўз оталигига олган. Бу МТС жиддий ёрдамга муҳтож. МТСда малакали ремонтчилар етишмайди. Токарь ва слесарьлар йўқ. Ремонтни уюштиришда ишхона МТСга жуда катта ёрдам бериши мумкин эди. Ҳолбуки ишхона раҳбари (инженер ўртоқ Филиппов) МТСнинг қаерда эканини ҳам билмайди.

Охунбобоев номли кўн заводи (директори ўртоқ Каримжонов) Жомбой районининг 1-нчи МТСини оталикка олган бўлса ҳам, лекин МТСга амалий ёрдам берган эмас. Шунингдек, Самарқанд паровоз депоси, мотор-ремонт заводи ва Самарқанд пахта заводи ҳам тракторларни ремонт қилишда МТСларга ёрдам бермаётирлар.

Самарқанд ва Каттақўрғон шаҳарларидаги саноат корхоналари МТСларга ёрдам бериш учун 30 та темирчи, 60 та слесарь, 35 та токарь юборишлари лозим эди. Аммо қарорнинг бу қисми ҳам тўла бажарилган эмас.

Самарқанд областидаги саноат корхоналарининг раҳбарлари ЎзК(б)П Марказий Комитети 15 пленумининг трактор ремонтига тегишинча ёрдам бериш ҳақидаги қарорларини амалга оширишлари керак.

Ғ. АШУРОВ.

КОНСУЛЬТАЦИЯ

МАҲАЛЛИЙ ЎҒИТЛАРДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИЛСИН

Пахтачилик агротехникаси ва механизацияси юзасидан ўтказилган агрономия ходимларининг иккинчи республика кенгаши қарорида шундай дейилади: «Ҳарбир колхозда гўнг йиғиш-тўплаш пахта далаларининг ҳосилдорлигини оширишда энг асосий тадбирлардандир».

Ҳар қандай гўнгда пахта ўсимлиги учун энг зарур бўлган: азот, фосфор, калий ва бошқа моддалар бор.

Гўнгдаги органик модда ерни нам яхши сақлайдиган ҳолга келтиради. Бундай ерни ишлаш осон, ундан олинадиган ҳосил анча кўпаяди.

Минерал ўғитлар гўнг блан аралаштириб солинганда, ундан келадиган фойда жуда катта бўлади.

Лекин ерга солинадиган гўнг албатта чириган бўлиши керак. Чиримаган гўнгни ерга солишдан ҳеч қандай фойда йўқ. Шунинг учун ҳар қандай гўнг энг аввал тегишли тартибда тўпланиб, чиритиб олиниши керак.

Ҳолбуки, кўп колхозларда гўнгни тўғри сақлаш қоидаларига риоя этилмайди; гўнг ҳар ер—ҳар ерда тартибсиз равишда уйилиб, ундаги энг қимматли модда ва хусусият бекорга йўқолиб кетади.

Ма'лумки, бизда беда экиши камайиб кетган. Биз 2—3 йилгача бедапояни бузиб ғўза экаолмаймиз. Шунинг учун асосан ўғит ва гўнгни кўпроқ ишлатиш йўли блан пахта ҳосилини оширишимиз керак. Ҳозирги вазифамиз гўнг миқдорини мумкин қадар кўпайтиришдан уни яхши тежаб, тўғри тўплаб қўйишдан иборат бўлиши керак.

Гўнг миқдорини оширмоқ ва ундаги қимматли шалтмоқларини гўнгда ушлаб қолмоқ учун молхона ва отхоналарга тушама солиш тартибини қўллаш керак. Бу блан от ва қора молларнинг ётиши учун юмшоқ жой тайёрланган ҳам булади.

Тушама учун ҳар куни ҳар бир от ва қора молга 2—3 килограммдан, бузоқ, тана ва эшакларга 0,5—1,0 килограммдан, қўй-эчкиларга 0,3—0,5 килограммдан, чўчқага — 3 килограммдан поход, қипиқ ва ҳоказолар солинади. Тушама учун майда қамич, барди-қиёқ, хазон ишлатилганда, булар 1,5 марта кўпроқ солинади. Йирик — дағал тушамалар энг аввал жодида 15—20 сантиметрлик қилиб майдаланади.

Сўнгра, ҳарбир колхозда албатта гўнгхона бўлиб, унда гўнг тегишли тартибда сақланиши лозим.

Агрономия ходимларининг пахтачилик агротехникаси ва механизация юзасидан чақирилган иккинчи республика кенгаши қарорида: «1947 йил кузидан бошлаб гўнгни тўғри сақлаш тартибига тўла риоя этилсин, бунинг учун шу икки йил ичида барча колхозларда ма'лум типдаги гўнгхона қурилсин» деб кўрсатилди.

Шунинг учун ҳар бир колхоз шу йилдан бошлаб гўнгхона қурмоғи, хўжаликдаги барча гўнгнинг шу гўнгхонага тушувига эришмоғи керак. Ҳар йилгидек гўнгнинг молхона, отхона атрофларида уйилиб ётишига мутлақо йўл қўймаслик керак.

ЎзССР Ер ишлари министрлигининг лойиҳасига кўра, гўнгхона қуйидагича бўлиши керак:

Молхонадан 50 метр чамасида узоқликдан, сув босмайдиган—баландроқ ердан бир метр чуқурликда гўнгхона қазилади. Гўнгхонанинг устки чети 7 метр, ичи 5 метр кенгликда қилиниб, бўйи колхоздаги чорва молларининг миқдорига қараб, тахминан 15—20 метр узунликда қилинади. Бундай гўнгхонага 300—400 тонна гўнг сиғади. Колхозда бундан ҳам кўп гўнг йиғиладиган бўлса, бундай гўнгхоналардан бирнечасини қуриш керак.

Гўнгхонага ўртача 1,5 метр баландликда гўнг тўпланганда, унинг ҳар кубометридан 600 килограмм гўнг чиқади. Умуман, гўнгхонани қуришда унинг катталиги молхонада йил бўйи сақланадиган ҳарбир бош қорамол ёки отга 0,5 квадрат метр, қўй—эчкига—0,1 квадрат метр, чўчқага—0,25 квадрат метр ҳисобидан бўлиши керак.

Гўнгдаги энг қимматли моддалар ундаги шалтмоқда кўп бўлади. Шалтмоқни жуда эхтиёт қилиш керак. Бунинг учун гўнгхонанинг таги ён томонига қия қилиниб, ундаги шалтмоқлар шу ён томоннинг ўрта ерига оқиб қоладиган ва гўнгхонанинг икки боши шу ерга ингичка ариқча блан бирлаштирилган бўлади. Мана шу ердан 2,5 метрча четроққа шалтмоқ чуқури ясалиб, бу ғиштдан қилинган қувур орқали гўнгхонага бирлаштирилади.

Шундай қилиб гўнгхонага келтирилган гўнгнинг барча шалтмоғи шу чуқурга келиб тушади.

Гўнгхонанинг таги шалтмоқ ўтказмайдиган, қаттиқ бўлиши учун энг аввал яхшилаб шиббаланади, 25 сантиметр қалинликда лўмбоз—лой бостириб, бунинг устига 10—20 сантиметр қум солинади. Сўнгра майда тош терилиб, усти суюқ лой блан қопланади ва яна қум сепилади. Шунингдек, гўнгхонага кириш ва чиқиш йўлларига ҳам тош терилади.

Гўнгхонадан чиққан ортиқча тупроқ унинг икки ён томонида уйиб қўйилган бўлиши керак. Бу тупроқ гўнг устини беркитиш учун керак бўлади.

Гўнг гўнгхонага бир бошидан тўлдириб тахланади. Бунинг учун гўнгхона бирнеча участкага бўлиниб, энг аввал бир участкага 50 сантиметр қалинликдан бирнеча қабат гўнг солинади. Унинг ҳар қабати яхшилаб шиббаланади. Гўнгнинг баландлиги 1,5—2 метр бўлганидан кейин иккинчи участкага, сўнгра учинчи ва ҳоказо участкаларга ўтилади. Гўнгхона шу равишда тўлдирилгандан кейин гўнг усти 10—15 сантиметр қалинликда тупроқ блан беркитилади.

Гўнгнинг яхши шиббаланишига алоҳида аҳамият бериш керак. Агар гўнг яхши зичланмай, «куя» бошласа, бундай ерларга узун қозиқ тиқиб, бу қозиқ ўрнига шалтмоқ чуқуридаги суюқликни қуйиш ва яна шиббалаш керак. Ана шундагина гўнг тўғри сақланган ва ундаги қимматли моддалар йўқолиб кетмаган бўлади.

Сақланаётган гўнг доимо нам бўлиб туриши учун унинг устига шалтмоқ ёки сув сепиб турилсин.

Мана бу гўнг ерга солиш учун етилганда унинг ранги қорамтир—малла тусга киради ва ундаги хашаклар осонгина бурдаланадиган бўлиб қолади.

Ёзда ва эрта кузда тўпланган барча гўнг кузги шудгорлаш олдидан, қиш ва эрта баҳорда йиғилган гўнг — кўкламги ҳайдаш олдидан солиниши керак.

Ана шундагина қимматли маҳаллий ўғит бўлган гўнгнинг пахта ҳосилини оширишдаги хусусияти тўла сақланиб, ундан энг кўп фойда олинган бўлади.

Ф. Ф. ЛИСЕНКО

ЎзССР Техника экинлари министрлиги ким'ёлаштириш бўлимининг бошлиғи.

ҚЎҚОНДА ТРАКТОР РЕМОНТИ БУ ЙИЛ ҲАМ ЁМОН АҲВОЛДА

Фарғона область, Қўқон райони ўтган йил давлатга қанд лавлаги топшириш планини бажармади. Бунга сабаб тракторларни кўкламга ўз вақтида тайёрламаслик бўлди. Ремонтнинг ёмон сифатли ўтиши натижасида, тракторлар кўп вақт далада бузилиб қолди. Экиш узоққа чўзилиб, баҳорда ерларни ҳайдаш 72 кун, экиш 80 кун ва культивация 75 кун кечикди.

Ўтган йилги бу аҳволдан сабоқ олиш ўрнига МТС дирекцияси (директори Маткарин, партия ташкилотининг секретари Кураева ўртоқлар) бу йил ҳам тракторларни кўкламга ўз вақтида тайёрлашга етарли э'тибор бермаётир. МТСдаги 55 та ҳайдов тракторидан 5 таси катта ремонтдан чиқарилиши лозим бўлгани ҳолда, шу вақтгача бундан биттаси ҳам ремонт қилинмаган. Шунингдек, 25 сеялка, 27 культиватор, 23 плугдан атиги 30 проценти ремонт қилинган.

Али РОЗИҚ.

ҚИЗИЛ УЗБЕКИСТОН

1947 ЙИЛ 25 ЯНВАРЬ, № 18 (6693)

Чет элларда В. И. Ленин хотирасига бағишланган йиғилишлар

БУЛҒОРИЯ

СОФИЯ, 22 январь (ТАСС). София радиоси билдиради: кеча Ватан фронти миллий комитети ва Софиядаги булғор — совет жамиятининг ташаббуси блан В. И. Ленин хотирасига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда Булғория Халқ Республикаси президенти вазифасини вақтинча бажарувчи Василь Коларов, бош министр Георгий Димитров, Улуғ Халқ мажлиси раисининг ўринбосари Ганев, бош министр ўринбосари Александр Обов, Булғория ҳукуматининг а'зоси, Ватан фронти миллий комитетининг бош секретари Цола Драгойчева, Булғория армиясининг генераллари ва офицерлари, халқ вакиллари, жамоат арбоблари, ёзувчилар ва жуда кўп халқ ҳозир бўлди.

В. И. Ленин вафотининг 23 йиллиги тўғрисида Булғория ишчи коммунистлар партияси сиёсий бюросининг а'зоси Владимир Поптомов доклад қилди.

Булғория матбуоти В. И. Лениннинг давлат фаолияти, унинг озодлик, тинчлик ва демократия учун олиб борган кураши, Совет Армияси тузишда В. И. Ленин ва унинг сафдоши И. В. Сталиннинг хизматлари ҳақида жуда кўп мақолалар босиб чиқарди.

«Отечествен фронт» газетаси бошмақоласида ёзадики, Ленин ва Сталиннинг амалга оширилаётган улуғ та'лимоти енгилмас социалистик давлатни барпо қилди, бу давлат фашизмнинг қора кучларини тор-мор келтиришда ва славян халқларини озод қилишда ғоят катта роль ўйнади.

ЮГОСЛАВИЯ

БЕЛГРАД, 22 январь (ТАСС). Югославия газеталари В. И. Ленин вафотининг 23 йиллигига бағишланган мақолалар босиб чиқардилар. «Борба» газетаси В. И. Лениннинг ба'зи мақолаларини э'лон қилди. Сешанба куни чиқмайдиган «Политика» газетаси 20 январьдаги сонини В. И. Ленин хотирасига бағишлади. «Глас» газетаси «Ленин йўли бутун инсониятни бахт-саодатга олиб боради» ҳамда «Ленин ва халқ» деган мақолалар босиб чиқарди.

Хорватия коммунистлар партиясининг ҳафтада бир марта чиқадиган «Наприед» газетаси 18 январьдаги сонини В. И. Ленин хотирасига бағишлади. Газетанинг биринчи саҳифасида Никола Секумичнинг «Лениннинг ҳаёти, та'лимоти ва фаолияти инсониятни бахтиёр истиқболга олиб келади» деган мақоласи босилган. Газетада В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти ҳақидаги ба'зи материаллар ҳам бор. «Омладина» газетаси «Ленин нимага ўргатди» деган бошмақола берди.

Деҳқонлар партияси Марказий Комитетининг органи бўлган «Село» газетаси ўз муҳаррирларидан бири Бранко Чубриловичнинг «Владимир Ильич Ленин» деган мақоласини э'лон қилди.

АВСТРИЯ

ВЕНА, 22 январь (ТАСС). Австрия жамоатчилиги В. И. Ленин вафот этганига 23 йил тўлган кунни тантанали-мотам йиғилиши ўтказиш блан нишонлади. Йиғилишни СССР блан маданий ва иқтисодий алоқа жамияти ўтказди. Йиғилишда Австрия президенти доктор Реннер, бош министр Фигль, министрлар, парламент депутатлари, мамлакатдаги жамоат, сиёсий ва маданий ташкилотларнинг отоқли вакиллари ҳозир бўлдилар.

Тантанали йиғилишни жамиятнинг фахрий президенти, Вена шаҳар бошлиғи Кернер очди. Парламент депутати Эрнст Фишер «Ленин — мутафаккир курашчи ва давлат арбоби» деган мавзу'да доклад қилди.

БРАЗИЛИЯ

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, 23 январь (ТАСС). Бразилия коммунистлар партияси В. И. Ленин вафотига 23 йил тўлган кунда мотам йиғилишлари ва докладлар ўтказди. Партия газеталарида В. И. Лениннинг батафсил таржимаи ҳоли босилиб чиқди.

БУДАПЕШТДА КОММУНИСТЛАР ВА СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТЛАР ПАРТИЯЛАРИ АКТИВЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

БУДАПЕШТ, 19 январь (ТАСС). Кеча Будапештда Венгрия коммунистлар партияси блан социал-демократлар партияси активлари ва касаба союзлари кенгашининг катта йиғилиши бўлди. Йиғилишда 5 мингдан ортиқ киши қатнашди. Йиғилиш ишчи партияларининг бошлиқларини ва касаба союзлари кенгашининг раҳбарларини, шунингдек ички ишлар министри Райк Ласлони қизғин табриклади.

Биринчи бўлиб Венгрия коммунистлар партиясининг бош секретари Матиас Ракоши катта нутқ сўзлади. Ракоши айтдики, республикага қарши фитначилар Венгрияда эски усул идорани тикламоқчи бўлдилар. Фитначилар, — деди Ракоши, — ишчиларни яна қулликка туширмоқчи, деҳқонларга ер ислоҳоти вақтида берилган ерларни қайтариб олмоқчи бўлдилар.

Майда қишлоқ хўжайинлари партиясининг фитначилар блан алоқа қилганлигига тўхталиб, Ракоши айтдики, ишчилар ҳатто партиялар ўртасидаги низо'лар жуда авж олган пайтларда ҳам, фитначилар учун макон бўлиб қолган майда қишлоқ хўжайинлари партиясида демократик руҳдаги кишилар борлигини унутмадилар. Лекин биз ҳозир, деди Ракоши, майда қишлоқ хўжайинлари партиясидан ўз сафида ўтакетган аксилинқилобчи тескаричиларнинг яширинишига нима учун йўл қўйганлиги сабабини сўрашимиз керак.

Ҳозир, деди ўз сўзини давом эттириб Ракоши, биз завод комитетларининг ҳуқуқларини кенгайтиришни ва заводларга раҳбарлик қилиш ишига синалган демократларни кўтаришни талаб қилмоғимиз керак. Ер ислоҳотини мумкин қадар тезроқ ва тўла тамомлаш, Венгрия демократиясидаги тескаричиларни таг-томири блан йўқотиш лозим.

Шундан кейин сўзга чиққан социал демократлар партиясининг раҳбари Арпад Сакашич бундай деди: Эски тузум — демократиянинг ашаддий душманидир. Фитначилар юртимизга жандармларни ва помешчикларни қайтармоқчи, халқни яна қулликка солмоқчи бўлдилар. Биз қаттиқ қўллик ва қат'ият блан ҳаракат қилмоғимиз керак. Биз Веймар республикасининг аҳволига тушишни истамаймиз. Демократларга — демократия, меҳнаткашларга — озодлик берилиши, қотиллар осилиши керак.

Фитначиларга жазо беришгина етмайди, деди Сакашич, бундай ҳодисаларнинг такрорланиш имкониятини битириш лозим. Биз майда қишлоқ хўжайинлари партиясининг ҳамма а'золарини қора курсига ўтказиш ниятида эмасмиз. Биз бу партиянинг ўзини тескаричилардан тозалашни истаймиз.

Баланд руҳ блан ўтган митинг қарор қабул қилди. Митинг ишчилар синфининг кучларини мумкин қадар кўпроқ жипслаштириш зарур бўлган ҳозирги даврда партиялар ўртасидаги курашга йўл қўймаслик мақсадида, завод комитетлари сайловини кечиктириш тўғрисидаги қарорни ма'қуллади. Митинг фитначиларнинг ишини диққат блан текширишни ва унинг барча қатнашчиларига қаттиқ жазо берилишини талаб қилади.

Қарорда айтилишича, фитначиларнинг қора ниятлари ишчилар синфини ғазаблантиради, шу муносабат блан ишчилар синфи демократик ғалабаларни ҳимоя қилишга тайёр эканлигини билдиради.

Қарор фитначилардан республикани ҳимоя қилиб қолиш тўғрисидаги қонунни изчиллик блан амалга оширишни, фитначи деб гумон қилинган барча хизматчиларни ишдан бўшатишни, майда қишлоқ хўжайинлари партиясининг сафларини қат'иян тозалашни талаб қилади.

ВЕНГРИЯДА РЕСПУБЛИКАГА ҚАРШИ ФИТНАНИНГ РАҲБАРЛАРИДАН БИРИ ҚАМОҚҚА ОЛИНДИ

БУДАПЕШТ, 22 январь (ТАСС). Будапешт радиоси Венгрия ички ишлар министрлигининг ахборотини эшиттирди. Ахборотда айтилишича, собиқ генерал-полковник Далноки Вереш Лайош қамоққа олинган. Далноки Вереш Лайош Венгрия республикасини ағдаришга тайёрланган фитначилар махфий бош штабининг бошлиғи бўлган.

Далноки Вереш Лойошдан сўроқ бошланган.

ҲИНДИСТОН ТА'СИС МАЖЛИСИНИНГ ИККИНЧИ СЕССИЯСИ ОЧИЛДИ

ДЕҲЛИ, 22 январь (ТАСС). 20 январьда Ҳиндистон Та'сис мажлисининг иккинчи сессияси очилди. Сессияда 296 депутатдан 150 киши қатнашмоқда. Мусулмонлар иттифоқининг депутатлари сессиянинг ишида қатнашмайдилар. Сессиянинг биринчи кунги мажлисида Ҳиндистонда республика тузиш тўғрисида Неру томонидан киргизилган қарор лойиҳаси муҳокама қилинди. Биринчи бўлиб сўзга чиққан уч нотиқ, шу жумладан Виджайя Лакшми, Нерунинг қарор лойиҳасини тўла қувватлади.

ГРЕЦИЯ КОММУНИСТЛАР ГАЗЕТАСИНИНГ МУҲАРРИРИ УСТИДАН ҲУКМ

АФИНА, 22 январь (ТАСС). Салоникидаги ҳарбий суд коммунистлар газетаси «Одигитис»нинг муҳаррири Варвунни гўё «халқ ўртасида адоват қўзғатганлиги» учун беш йил қамоқ жазосига ҳукм қилди ва газетани бир йилгача чиқармай қўйди. Шу муносабат блан қуйидагиларни айтиш керак: газета асосан халқни яраштириш ва граждан урушини тўхтатиш шиорини пропаганда қилиб келган эди.

ПОЛЬША ҚОНУН ЧИҚАРУЧИ СЕЙМИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУЧИ БОШ КОМИССАРНИНГ БАЁНОТИ

ВАРШАВА, 22 январь (ТАСС). Польша Қонун чиқаручи сеймига сайлов ўтказучи бош комиссар Бзовский «Вечор Варшаве» газетасининг мухбири блан қилган мусоҳабасида Польшада ўтказилган сайловлар муносабати блан ҳеч қандай норозилик олмаганлигини айтди. Сайлов тўғрисидаги низомга мувофиқ, бундай норозиликлар сайлов кунидан тортиб 7 кун мобайнида билдирилиши мумкин.

Варшавада чиқадиган ба'зи газеталар, «Стронництво праци» ва ПСЛ «Нове визволене» партияларига давлат рўйхати бўйича мандат берилмайди деб ёзган эдилар. Бзовский бу гапларни рад этди.

ПОЛЬША СЕЙМИГА САЙЛОВЛАРДА ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯЛАР БЛОКИНИНГ КАТТА МУВАФФАҚИЯТИ

ВАРШАВА, 22 январь (ТАСС). Польшада чиқадиган ҳамма марказий газеталар бугун Польша Қонун чиқаручи сеймига ўтказилган сайловларнинг натижалари тўғрисидаги ма'лумотларни э'лон қилдилар. Бу ма'лумотларга кўра, овоз беришда аҳолининг ўрта ҳисоб блан 89.9 проценти қатнашган. 11.244.873 сайлов бюллетени тўғри деб топилган. Демократик партиялар ва касаба союзлари блоки учун ҳамма округларда 9.003.682 киши, ёки сайловчиларнинг 80.1 проценти овоз берган. Миколайчик партияси «Польское стронництво людове» ПСЛ учун 1.154.847 киши, ёки 10,3 проценти. «Стронництво праци» партияси учун 530.979 киши, ёки 4,7 проценти, ПСЛ—«Нове визволене» учун 397.754 киши, ёки 3,5 проценти, бошқа гуруҳларнинг рўйхати учун 157.611 киши, ёки 1.4 проценти овоз берган.

52 сайлов округидан 23 округда овоз беришда қатнашганлар сони 90 процентдан ошиқ бўлган, Катовицада 98.6 процент, Козлда 98.5 процент, Ополда 99.4 процент бўлган ва ҳоказо.

ПСЛ номзодларининг рўйхатлари бекор қилинган округларда Миколайчик аҳолини сайловда қатнашмасликка чақиришига қарамай овоз бериш учун жуда кўп сайловчи келди. Бельск сайлов округида сайловчиларнинг 97.9 проценти, Хшановда 86,5 проценти, Белосток округида 89,5 проценти, Лодзьда 89,6 проценти, Келецда 85,8 проценти овоз берди ва ҳоказо.

СЕЙМ САЙЛОВЛАРИДА ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯЛАР БЛОКИНИНГ ҒАЛАБА ҚОЗОНИШИ МУНОСАБАТИ БЛАН ПОЛЬШАДА ОММАВИЙ НАМОЙИШЛАР

ВАРШАВА, 22 январь (ТАСС). Сейм сайловларида демократик партиялар блокининг ғалаба қозонгани муносабати блан кеча Варшавада Ғалаба майдонида катта митинг бўлди. Митингни демократик партиялар блоки чақирган эди. Митингда трамвай ишчилари темирйўлчилар, газ заводининг ишчи ва хизматчилари, давлат корхоналарининг хизматчилари, «Валька млодих» ва «Тур» союзлари сафида бирлашган ёшлар, жуда кўп деҳқонлар ва бошқа кишилар—жам'и 150 мингдан ортиқ киши қатнашди.

Минбарда демократик партияларнинг вакиллари ва ҳукумат а'золари бор эди. Митинг қатнашчилари сўзга чиққан Польша ишчилар партияси (ППР) бош секретари Гомулкани қизғин табриклаб қарши олдилар. Гомулка митинг қатнашчиларини сайловларда эришилган ғалаба блан табриклади. Сўнгра митингда Польша социалистлар партиясининг (ППС) бош секретари Пиранкевич, «Стронництво людове» партиясининг вакили Поледворни, профессор Михалович ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Шундан кейин намойиш бошланди. Намойишчилар «Яшасин демократик блокнинг ғалабаси!» ва бошқа шиорлар ёзилган лавҳаларни кўтариб ўтдилар.

Демократик блокнинг ғалаба қозонгани муносабати блан аҳолининг катта намойишлари бўлганлиги тўғрисида Лодзь, Люблин ва Польшанинг бошқа шаҳарларидан ҳам хабарлар олинди. Лодзьдаги намойишда қарийб 250 минг киши қатнашган. Краковдаги корхона ва муассасаларда кўп кишининг иштироки блан йиғилишлар бўлган.

ПОЛЬШАНИНГ ЯНГИ СЕЙМИ ФЕВРАЛЬ ОЙИДА ОЧИЛАДИ

ВАРШАВА, 22 январь (ТАСС). Варшава радиоси билдиради: Польшанинг 19 январьда сайланган Қонун чиқаручи янги сейми февраль ойида очилади. Сеймнинг биринчи мажлисида Польша республикасининг президенти ва сейм раиси сайланади.

ФРАНЦИЯ ЯНГИ ҲУКУМАТИНИНГ СОСТАВИ

ПАРИЖ, 22 январь (ТАСС). Франс Пресс агентлиги Франциянинг Рамадье томонидан тузилган янги ҳукумат составига кирган министрларнинг қуйидаги рўйхатини билдиради:

Министрлар советининг раиси — Поль Рамадье (социалист) министрлар советы раисининг ўринбосарлари — Морис Торез (коммунист) ва Анри Тетжен (МРП) лавозимсиз министрлар — Феликс Гуэн (социалист). Ивон Дельбос (радикал-социалист), Марсель Роклор (мустақилчи). адлия министри — Андре Мари (радикал-социалист). авиация министри — Андре Марозелли (радикал-социалист) ёшлар, сан'ат ва адабиёт ишлари министри — Пьер Бурдан (ЮДСР). миллий экономика министри — Андре Филип (социалист). жамоат ишлари министри—Жюль Мок (социалист), саноат ишлари министри—Робер Лакост (социалист), қишлоқ хўжалиги министри — Танги-Прижан (социалист), халқ маорифи министри — Эдмон Неглен (социалист). ички ишлар министри —Эдуард Депре (социалист). денгизнинг нариги томонидаги ерлар министри — Мариус Муте (социалист). ташқи ишлар министри — Жорж Бидо (МРП), молия министри — Робер Шуман (МРП), миллий мудофаа министри — Франсуа Бийу (коммунист). ҳарбий министр — Поль Кост-Флорэ (МРП). савдо ва тақсимот министри — Жан Летурно (МРП), меҳнат министри—Амбруаз Круаза (коммунист). соғлиқни сақлаш ва нуфуз министри — Жорж Марран (коммунист), қайта қуриш министри — Шарль Тийон (коммунист). денгиз министри — Луи Жакино (мустақилчи). собиқ фронтчилар ва урушдан зарар кўрганларнинг ишини кўручи министр — Франсуа Миттеран (ЮДСР).

ФРАНЦИЯ ҚУШИНЛАРИНИНГ ҲИНДИ-ЧИНИЙДАГИ ҲАРАКАТЛАРИГА ҚАРШИ ҲИНДИСТОНДА НОРОЗИЛИК

ДЕҲЛИ, 22 январь (ТАСС). Радио орқали берилган хабарга қараганда, Ҳиндистонда Франция қўшинларининг Ҳинди-Чинийдаги ҳаракатларига қарши норозилик кучаймоқда. Касаба союзларининг бутун Ҳиндистон кенгаши қарор чиқарди. Бу қарорда ўз мустақиллиги учун курашаётган Вьетнамга хайрихоҳлик билдирилади.

ИНГЛИЗ-РУС ПАРЛАМЕНТ КОМИТЕТИ СЕКРЕТАРИ КОУТСНИНГ СОВЕТ РЕСПУБЛИКАЛАРИГА ҚИЛГАН САФАРИ ҲАҚИДА АЙТГАНЛАРИ

ЛОНДОН, 22 январь (ТАСС). Инглиз-рус парламент комитетининг секретари Ульям Коутс радио орқали сўзлаган қисқа нутқида Ўрта Осиёдаги совет республикаларига қилган сафари ҳақида гапирди. Коутс бу республикаларда маориф ишлари ривожланганлигини айтди ва Тошкентдаги хотин-қизлар педагогика институтини ҳамда Самарқанддаги ўғил болалар ўрта мактабини бориб кўрганлигини эслатиб ўтди. Коутс ўқучиларнинг Англия ҳаёти блан қизиққанлигини айтди. Коутс ўз сўзининг охирида айтдики, Ўрта Осиё совет республикаларидаги «ҳарбир граждан ўз республикаси блан фахрлангани ҳолда, совет граждани бўлганлиги учун ҳам шу даражада фахрланади».

ИДЕН БРАЗИЛИЯГА КЕЛДИ

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, 23 январь (ТАСС). Кеча Антони Иден Бразилия ҳукуматининг ғайри расмий меҳмони сифатида Рио-Де-Жанейрога келди.

Шу муносабат блан «Трибуна популар» газетаси «Иден Бразилияда нима қилмоқчи?» деган сарлавҳа блан редакция томонидан ёзилган мақолани босиб чиқарди. Газета бу саволга жавобан бундай деб ёзади:

«Антони Иденнинг мамлакатимизга келиши бу ерда ўз мавқу'ларини мустаҳкамламоқчи бўлган инглиз империализмининг манфаатлари блан боғлиқдир. Англия блан Бразилия ўртасида савдо шартномаси тузилиб, Бразилия ватанпарварлари ҳозиргача ўз ҳарбий базаларига эга бўлиб келган Америка империализмига қарши кучли кампания бошлагандан кейин, Лондон савдо-саноат доиралари Бразилияда очиқора ҳаракат қилиш пайти келди деб ўйлаётган бўлсалар керак».

„Америка—совет дўстлиги миллий кенгаши“нинг Маршаллга мурожаати

НЬЮ-ЙОРК, 20 январь (ТАСС). «Америка-совет дўстлиги миллий кенгаши» Америка Қўшма Штатларининг давлат секретари Маршаллга мактуб ёзиб мурожаат қилди. Миллий кенгаш ўз мактубида Маршаллни Совет Иттифоқи блан ҳамкорлик қилиш тўғрисида Рузвельт қўллаган сиёсатни давом эттиришга чақиради. Кенгаш эслатиб ўтадики, Маршалл Америка армияси штабининг бошлиғи бўлганида уруш вақтида Рузвельт блан ҳамкорлик қилди, фашизмни тор-мор қилиш ишига катта ҳисса қўшди ва ғалаба қозониш учун иттифоқчиларнинг ҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилишини қувватлади. Кенгаш ҳозирги вақтда тинчликни ўрнатиш учун ҳам шу фазилатлар зарур эканлигини эслатиб, ўз мактубида ёзадики, Рузвельтнинг тинчлик тўғрисидаги программаси умумий хавфсизлик Совет Иттифоқи блан Американинг ҳамкорлик қилишига боғлиқ деган фикрга асосланган эди.

«Лекин бизнинг фикримизча,—дейилади мактубда—сўнгги йилларда зўрликка асосланган «атом дипломатияси» фойдасини кўзлаб Рузвельт сиёсатидан воз кечилиши бизни ва Америка халқининг кенг доираларини чуқур ташвишга солади. Биз талабларимиз қабул қилинмаган тақдирда хавфли оқибатларга сабаб бўладиган ҳарбир сиёсатдан, ҳарбир ҳаракатдан воз кечишга чақирамиз ва бу миллионларча америкалиларнинг фикри деб ҳисоблаймиз. Биз умумий хавфсизликни та'минлаш ишида Совет Иттифоқи бизлар блан бир даражада жавобгар ва биз блан тенг ҳуқуққа эга деб ҳисоблаймиз. Буни э'тироф қилиш Америка учун фойдалидир. Биз иккала мамлакатнинг халқлари жуда орзу қилган умумий тинчликни ўрнатиш йўлида Совет Иттифоқи блан дўстона ва бегараз музокаралар олиб боришга интилдик. Бу ғоят муҳимдир. Биз бу катта ишда сизга ватанпарварларча ёрдам беражагимизни билдирамиз ва энг яхши истакларимизни изҳор қиламиз».

Бу мактубга «Америка-совет дўстлиги миллий кенгаши»нинг раиси Мелиш, Чикагодаги «Сити нэйшил Бэнк энд Траст компани» банки президентининг ўринбосари Бордман, композитор Копленд, хотин-қизлар мактабининг президенти Смит Дэвис, Нью-Йорк университетининг профессори Фейрчайльд, фалсафа доктори профессор Хокинг, Калифорния штатининг прокурори Кенни, «Америка—совет дўстлиги миллий кенгаши» нинг собиқ раиси Корлис Ломонт, ёзучи Томас Манн, ҳайкалтарош Мэншин, қутб тадқиқотчиси Стефанссон ва бошқалар қўл қўйган.

ЯПОН КОМПАРТИЯСИ ВАКИЛИ ИТОНИНГ СЎЗИ

ТОКИО, 19 январь (ТАСС). Дзидзи Пусин агентлиги билдиради: Япония коммунистлар партиясининг вакили Рицу Ито айтдики, ҳукуматни либераллар, тараққийпарварлар ва социалистлар ўртасидаги иттифоқ асосида тузиш йўлидаги ҳаракатнинг натижасиз чиққанлиги ҳукуматнинг ва ҳукумат партияларининг «миллатни ҳалок қиладиган идора усули»ни япон концернлари ёрдами блан сақлаб қолиш ниятида эканлигини кўрсатади.

Молия министри Исибаси сиёсатининг давом эттирилиши халқни оч қолдиражагини ва миллий саноатни барбод қилажагини та'кидлаб, Ито айтдики, ҳукуматнинг ўзи ишчилар синфини умумий иш ташлашни бошлашга мажбур этди. Сўнгра, Ито айтдики, Японияда социалистлар партиясининг ўнг қаноти, шунингдек «миллатни ҳалок қилучи идора усули» «халқ овозини назарда тутмай» коалицияли ҳукумат тузиш йўлидаги ҳаракатнинг муваффақиятсиз чиққанига жавобгардир.

Ито бундай деди: коммунистлар партияси демократик иттифоқни уюштириш ва халқ ҳукуматини тузиш учун бундан кейин ҳам ҳаракат қилади.

Ито сўзининг охирида социалистлар ўз ўрталаридаги ўнг унсурларга зарба бериш ва коммунистлар блан биргаликда халқ томонидан туриб кураш олиб бориш учун қат'ий чора кўрадилар деб умид билдирди.

ЯПОНИЯ КАСАБА СОЮЗ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ҚАРОРИ

ТОКИО, 23 январь (ТАСС). Дзидзи Пусин агентлиги хабар беради: яқинда ташкил қилинган бирлашган Бутун Япония касаба союзи кураш комитети ва ҳукуматга қарши касаба союз комитетидан вакил бўлиб келган 100 делегатнинг 20 январьда қўшма кенгаши бўлиб ўтди, бу кенгашда социалистлар партияси блан коммунистлар партиясига Иосида ҳукуматини йиқитиш йўлида ишчилар орасида ҳозирги вақтда уюшқоқлик блан олиб борилаётган ҳаракатда ҳамкорлик қилиш расмий суратда таклиф этилсин деган қарор чиқарилди. 28 январьда бутун мамлакатда оммавий митинглар ўтказишга қарор қилинди. Бу оммавий митинглар халқ митинглари аталиб, Иосида ҳукуматини йиқитиш ва ҳозирги танглпкни бартараф қилиш шиори остида ўтказилади.

ЛОНДОН, 23 январь (ТАСС). Рейтер агентлигининг Токиодаги мухбири билдиради: Япония касаба союзлари баёнот э'лон қилдилар. Касаба союзлари бу баёнотда 20 январьда Япония Ишлабчиқариш касаба союзлари конгрессининг раиси Кикунамига қилинган ҳужум учун Иосида ҳукумати жавобгар дейдилар.

Икки киши Кикунамига ҳужум қилиб, уни пичоқ блан ярадор қилганлар. Кикунаминнинг айтишича, улар пичоқ уришдан аввал 1 февральда иш ташлаш ўтказиш тўғрисидаги қарорни бекор қилишни талаб қилганлар. Бу иш ташлашда ҳукумат ва жамоат муассасаларида хизмат қилучи 2,5 миллиондан ортиқ киши қатнашмоғи керак эди.

ОНТАРИО ВИЛОЯТИДАГИ КАСАБА СОЮЗЛАРИ КОНГРЕССИ А'ЗОЛАРИНИНГ ТАЛАБИ

ОТТАВА, 23 январь (ТАСС). Торонтода чиқадиган «Стар» газетаси хабар беради: Канада касаба союзлари конгрессининг Онтарио вилоятидаги а'золари Торонтода бўлган митингда вилоят бошлиғи Дрюдан Совет Иттифоқига қарши олиб борилаётган пропагандани тўхтатишни талаб қилдилар, чунки бу пропаганда ўзаро ҳамкорлик қилиш, жуда зарур бўлган бир пайтда Канадани Совет Иттифоқидан узоқлаштиради. Митинг қатнашчилари, Дрю Канадани ўз иттифоқчиси ва қўшниси Совет Иттифоқи блан уруш қилишга очиқдан-очиқ чақираётир, деб билдирдилар. Дрю ўз вилоятидаги тараққийпарварлик руҳидаги қонунларни бекор қилиш мақсадида Советларга қарши кампания олиб бормоқда.

Онтариодаги 100 минг ишчи номидан вакил бўлган делегатлар Квебек вилоят бошлиғи Дюплессини ишчиларга қарши сиёсат юргузганлиги учун қаттиқ танқид қилдилар.

ШИМОЛИЙ МИСРДАГИ ИНГЛИЗ ҲАРБИЙ ЛАГЕРИДА ТЎҚНАШУВ

НЬЮ-ЙОРК, 21 январь (ТАСС). Нью-Йорк радиоси билдиради: Шимолий Мисрдаги инглиз ҳарбий лагерида мисрлилар блан Британия солдатлари ўртасида тўқнашув юз берди. Мисрлилардан бир киши ўлди. 67 киши ярадор бўлди.

ИТАЛИЯДА ЯНГИ ҲУКУМАТ ТУЗИШ ДЕ ГАСПЕРИГА ТОПШИРИЛДИ

ПАРИЖ, 22 январь (ТАСС). Франс Пресс агентлиги Римдан хабар беради: Италиянинг янги ҳукуматини тузиш де Гаспериага топширилди.

Мас'ул муҳаррир ўринбосари:
Р. САҲИБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

УзОПЕРА ТЕАТРИДА — 25 январьда Боқчасарой фонтани.

ЎЗБЕК МУЗИКА ТЕАТРИДА — 25 январьда Тоҳир ва Зуҳра, 26 январьда Хўжа Насриддин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Ф. В. Федин раҳбарлигидаги янги келган труппанинг гастрольлари. Томошалар 3 бўлимдан иборат. Оқ айиқлар аттракционининг охирги кунлари.

25 январьда бир томоша. Кеч соат 9 да бошланади, 26 январьда уч томоша. Кундуз соат 1, 4 ва кеч 9 да бошланади.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

(кундуз ва кечқурун)

«ҚИЗИЛ ОКТЯБРЬ» — янги овозли бадиий фильм Безимянний ороли; «ИСКРА» — янги овозли фильм Саҳна усталари; «ЎЗБЕКИСТОН» — Халқлар суди; «НОВОСТИ ДНЯ» — Зигмунд Колосовский; «ПОБЕДА» — Чўртон балиғининг амри блан; «ВЕСНА» — Дубровский; АЛОҚА ХОДИМЛАРИ КЛУБИ — Балерина.

Тошкент шаҳар, Киров район, 19 бўлим халқ суди билдирадики, Ҳ. Ж. Қодировнинг Қ. Н. Қодировадан ажралиш ҳақидаги аризаси судда кўриш учун қабул қилинди.

«Главкинопрокат» Узб. контораси кинотеатрларда кўрсатиш учун
ВЕЗИМЯННИЙ ОРОЛИ
деган янги овозли бадиий фильм чиқарди.
Сценарий автори — Б. Бродский.
Режиссёрлар — А. Бергункер, М. Егоров.
Композитор — В. Пушков.
Бош рольларда — РСФСР халқ артисти Н. Симонов, РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар Ю. Толубеев, А. Кузнецов, артистлардан Н. Мазаева, С. Крилов ва бошқалар.
Фильмни Ленин орденли «Ленфильм» киностудияси ишлаган.

ТОШКЕНТ ШАҲАР
ЛЕКЦИЯ БЮРОСИ
1947 йил 27 январьда
Октябрь район партия кабинети биносида
ЛЕКТОРИЙ ОЧАДИ.
27 январь кеч соат 8 да: «Ўзбек халқининг улуғ олимлари» деган мавзу'да ўзбек тилида биринчи лекция ўқилади. Лектор—ЎзССР Фанлар Академиясининг ҳақиқий а'зоси, математика фанлари доктори профессор Қори Ниёзов.

«Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси.
№ 81. Р. 00019. Тираж 64,5 минг